

Szerkesztőség, kiadó-
hivatal és nyomda:Cluj-Kolozsvár, St. Baron
L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon:

Szerk. és kiadóhivatal
9-77

Is. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-
sávaron és vidéken 5 lej
Bukarestben is 5 lej

UJ KELET

ZSIDÓ-POLITIKAI-NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ARAK
RomániábanEgész évre — — 1150
Félévre — — — 600
Negyedévre — — 320
Egy hónapra — — 110*
CsehszlovákiábanEgy hónapra Ck 40—
Egyes szám — — 3—

1927 május 17 Kedd

Cluj-Kolozsvár * X évfolyam * 109 szám

5687 Ijjár 15

Ofelsége népszámlálási lapja

A népszámlálási lapok kétségtelenül szel-
lemes rubrikája, az „Origina ethnica” rovat, ak-
kora kavardást teremtett az ország közéleté-
ben, amilyenre évek óta nem volt példa. Szinte
azt lehetne mondani, hogy az ország egész la-
kossága, mint valami zibongó méhkas, ugy-
dongta körül ezt az ujszerű fogalmat, amelyet
tagadhatatlanul ötletesen azért illesztett a kor-
mány a népszámlálási lap rovatai közé, hogy
a nemzetiség bevallásánál az érzelmi momen-
tumoknak még a lehetőségét is kikapcsolja és
szubjektív álláspont helyett objektív megállá-
pítást kapja ki-ki népi hovatartozásának.
Különösen a zsidósággal szemben érvényesült
ez a rovat, annak megakadályozására, hogy a
kisebbségi területeken elasszimilálódott zsidó ré-
tegeket az illető kisebbségek a maguk szám-
arányának javára könyvelhessék el.

Mi a magunk részéről akkor is azon az ál-
lásponton lettünk volna, hogy minden zsidó
zsidónak vallja magát, ha a népszámlálási lap
az állampolgárok nemzetisége után érdeklődött
volna, de különösen ezen az állásponton kellett
legyünk, mert a népszámlálási lap az etnikai
származás ellentmondást nem tűrő és kategori-
kus fogalmát iktatta be a rovatok közé. De
akármilyen precíz is ez a kifejezés, ez nem
akadályozta meg nemcsak az erdélyi magyar
lapok egy részét, de néhány — igaz hogy kevés
— zsidót sem abban, hogy az asszimiláció ideo-
lógiájának szempontjából speciális magyarázat-
tal magyarnak, románnak, vagy németnek mi-
nősítse az elasszimilálódott zsidók etnikai szár-
mazását.

Most a bukaresti lapok érdekes fascimilét
közölnek az uralkodó népszámlálási lapjáról,
amelyből kitűnik, hogy a király, aki a legelső
román ember az országban, érzésben és csele-
kedetben a legelső hazafi, a népi származás
rovatában, amelyet sajátkezűleg töltött ki,
németnek vallotta magát. Jelölül annak, hogy a
népi származás egy el nem tagadható valami
és akármennyire is elasszimilálódott valaki a
maga személyében, vérségi őseinek nemzetiségét,
ha kérdik, nem tagadja meg.

Mégegyszer: népszámlálás

Szatmáron mégegyszer megrendezték a nép-
számlálást. Azaz hogy csak a zsidókat számol-
ták meg másodszer, mert első számlálás nem
nyújtott „kielégítő” eredményt. Az első szám-
lálás eredménye nemcsak hogy nem volt kielé-
gítő, de valósággal megdöbbentő volt. Szélté-
ben-hosszában az egész országban kétségbevon-
hatatlan igazságnak hirdették, hogy Szatmáron
tizenhatezer zsidó él, vagy, amint a cuzisták
mondják, élőködik. A népszámlálási lapok ösz-
szeolvasása után azonban mindössze nyolcezer
zsidóra bukkantak az illetékes faktorok.

Hová lett a másik nyolcezer zsidó? Ez a
kérdés nem hagyta nyugton az illetékes ható-
ságokat és annak rendje és módja szerint szá-
bályszerű razziazt vezettek le a zsidó városne-
gyedekben a „hiányzó” nyolcezer zsidó felku-
tatására azzal a gondolattal, hogy a tizenhat-
ezertből hiányzó nyolcezer kivona magát a nép-
számlálás alól, mert illegálisan tartozkodik a vé-
rosban. A razzia azonban szomorú eredmén-
nyel végződött, mert mindössze négy, mond és
írd, négy zsidót találtak, aki nem töltötte ki
a népszámlálási lapját és azokról kiderült, hogy
a népszámlálás idejében külföldön tartozkodtak.

Szatmári cuzista berkekben most nagy a
szomorúság, mert last but not least, hiányzik
nekik a másik nyolcezer zsidó. Akármennyire
is csodálatos, keveslik a számunkat. Most az

egyszer nem az fáj, hogy sok a zsidó, hanem
éppen az ellenkezője, hogy túlságosan kevés.
Mert ha csak nyolcezer zsidó van Szatmáron,
akkor mi lesz a tizenhat, sőt néhol harminc-
ezer szatmári zsidó lakossal operáló cuzista pro-
pagandából?

A népszámlálás, ugylátszik, még meglepeté-

seket tartogat a számunkra. Ki fog derülni,
hogy az ország zsidó lakossága nemcsak, hogy
nem szaporodott, az impérium átvételét követő
években, hanem erősen lecsökkent, amin egyé-
ként a zsidókkal szemben uralkodó barátság-
os atmoszféra mellett igazán nem lehet cso-
dálkozni.

Május 27-én nagy ünnepek között fog lezajlani a csehszlovák köztársasági elnökválasztás

Egyetlen ellenjelöltje sincs Masaryknak

(Prága, május 16. Az Uj Kelet tudósítójá-
tól.) A parlament két kamarájának közös elnöki
ülésén ma megállapították a május 27-iki elnök-
választás formalitásait. A képviselőház nagy-
termében a szenátorok számára külön üléseket
fognak elhelyezni.

Dr. Hodzsa közoktatásügyi miniszter az
elnökválasztás napjára, május 27-ére csehszlová-
kia valamennyi iskolájában szünetnapot enge-
délyezett. A „Reforma” értesítése szerint az el-
nökválasztás ezuttal rendkívül ünnepélyes ke-
retek között fog lefolyni. Masaryk elnök május
26-án érkezett vissza külföldi utjáról. Megvá-
lasztása után négyesfogat vonul a parlament
elő, ahol katonai diszszázad fogja fogadni. Svehla
miniszterelnök külön erre a célra épített be-

járaton keresztül fogja a megválasztott elnököt
a parlament üléstermébe vezetni, amely erre
az alkalomra pazar módon lesz feldiszitve.
Masaryk elnök érkezésekor és távozásakor a
katonai zenekar a parlament üléstermében az
állami himnuszokat fogja játszani. A választás
eredményét 25 ágyulóvív fogja a nyilvánosság
tudomására hozni.

A német agrárpárt parlamenti klubja elha-
tározta, hogy az elnökválasztáson szolidarisan
jár el a többi koalíciós pártokkal. Hír szerint
a cseh néppárt az esetleges második választási
menetben okvetlenül Masaryk mellett fog sza-
vazni. Masaryk elnöknek ezideig egyetlen ellen-
jelöltje sincs.

A miniszterelnök intervenciójára vissza- vonták a színajai játékkaszinó megnyitására vonatkozó javaslatot

Az ellenzék élesen támadja a fizetésrendezési javaslatot

(Bucuresti-Bukarest, május 16. Az Uj Kelet
tudósítójától.) A kamara vasárnap délután 4 óra-
kor ülést tartott Bardescu elnökletével. A jegyző-
könyv felolvasása után Raducanu kéri az ülés el-
napolását határozatképtelenség miatt.

Madgearu és Joanitescu csatlakoznak a kérés-
hez és kifogásolják, hogy a képviselők egy része az
ülések helyett a lövészgyerekre mennek.

Elnök kijelenti, hogy a Ház határozatképes és
Madgearunak adja meg a szót a fizetésrendezési
javaslat általános vitájában.

Madgearu szerint a törvényjavaslat nem oldja
meg a tisztviselők fizetésének problémáját. A kor-
mánynak előbb

**a tisztviselői szolgálati ágakat kellene
megerősítenie, nem pedig különböző
kategóriákba sorozni az állam hivatal-
nokait.**

A javaslatot nem fogadja el.

Muzetescu nemzeti parasztpárti dicséri Manoi-
lescut, de a törvényjavaslatot nem tartja jónak és
nem fogja a kívánt célt elérni.

A kamara ma délelőtti ülésén Raduceanu nem-
zeti parasztpárti interpellál Condracke papnak
Negulesti községben elkövetett bűncselekményeiről
és bünygyi eljárás megindítását követeli.

Madgearu felvilágosítást kér,

**milyen alapon neveztek ki Románia
londoni kereskedelmi attaséjává egy
tanulatlan és tapasztalatlan ifjút, aki-
nek minden kvalifikációja az, hogy
egy kormánypárti szenátor unokája.**

Azután folytatták a tisztviselők fizetésrendezési
törvényjavaslatának vitáját Coltor kormánypárti a
javaslat mellett, Hanes pedig ellene beszél.

A kamara délutáni ülésén folytatták a fizetés-
rendezési javaslat vitáját.

Bratianu Vintila a szónok, aki hosszasan ismer-
teti hogyan képzei a liberális párt a tisztviselők
fizetésének rendezését és a közszolgálati ágak szer-
vezését. Rámutat az állam nagy szükségleteire. Bi-
rálja a kormány koncepcióját a fizetés rendezés
kérdésében. A javaslat nem felel meg céljának és
amit csinál az nem harmónia, hanem diszharmónia.
Nincs megelégedve a tisztviselők inkadrálásával
sem, különösen a bírák és a tanítók besorozási
módja helytelen. A kormánynak nincs programja a
közszolgálati ágak megszervezésére. A tervezett
hierarchia hibás és surlódásokat fog okozni a köz-
tisztviselők egyes kategóriái között.

**A liberális párt nem szavazza meg a
törvényjavaslatot, amely káros az or-
szág érdekeire**

és megrendíti a pénzügyi helyzetet is.

Az „Adeverul” értesítése szerint a kormány-
párt részéről egy törvényjavaslatot nyújtottak be a
színajai kaszinó újbóli megnyitására vonatkozólag.

**Mihelyt arról Averescu tábornok érte-
sült, elrendelte, hogy a javaslatot azon-
nal vonják vissza.**

A szenátus ülésén Harsia a Marosmegyében a hadi-
özegek kárára elkövetett szabálytalanságokat
teszi szóvá.

Gialicov kéri a Georgescu Tulcea ismeretes
ügyében az iratok benyújtását és parlamenti becsü-
letbírság kiküldését javasolja.

— Mussolini és az albán követ tárgya-
lásai. Rómából jelentik: Mussolini és az albán
követ jegyzéket váltottak, amelyekben hangsúlyoz-
zák, hogy egymás megkérdezése nélkül a két kor-
mány nem vesz részt semmiféle tárgyalásban egy
harmadik állammal a tiránai szerződés értelmezésé-
ről és alkalmazásáról.

TÉSEK

vastagabb bett-
tés 50 lej. Allást-
Apróhirdetések díja
ak úgy továbbitunk
Eljegyzési hírek díja
150 lej.

aktikus és rentabilis
aságok terjesztésére
s- és Szilágy-megyék
re agilis és óvadék-
és 30—40 ezer lej
énzzel rendelkező al-
ányost keresünk. Sze-
s tárgyalások 15-én
9—12-ig, New-York
23. számú szobájá-

zakmában, valamint
rsbör kezelésben és
velésben teljes jár-
ggal több évi szak-
tséggel Erdély és
területén bevezet-
ntatói, üzletvezetői
g raktárkezelői ál-
seres, román, német,
ar nyelvet beszélő
ember. Helyben vagy
en. Ajánlatokat „Bör-
mber” jellegre kiadó-
al továbbít.

Butor

colosabban besze-
hető, hitelképe-
nek részlet ked-
vezmény.

lein I.

Reg. Ferdinand 69

alap

szalon-

erd. 8. sz.

alások

alatt készülnek

bor

brunauer

bb.

ó

ruház

linand 12.

eladóknak nagy

Mascagni

Mascagni nem a legnagyobb zenei alkotók közül való, mégis annyira művész, annyira muzsikos, hogy szinte külső megjelenésén is megérzik a mély és érzelmes emberek rendkívüli-sége. Vonzóan meleg és egyben férfias tekintetéből az olasz ég egyenletes kéksége fénylett a szombati kolozsvári operaelőadás közönsége felé, melynek szívéhez kevés muzsika férközött annyira közel, mint éppen a „Cavalleria Rusticana“-é. Verdi monumentalitásában, Puccini az érzések differenciáltságában sokkal maradandóbbat alkotott, mégis Mascagni melódiai talán elvéülhetetlenebbek. Ezek a melódiai az olasz népi lélek gazdag, eruptív érzésvilágából fakadtak és megszinesedtek, desztillálódtak egy ihletett művész benső tartalmiságán keresztül.

A tapsok viharzó hangossága, mely szombaton a nagy mester felé áradt, a szerelem muzsikusanak szólott, aki operájának melódiaiba úgy párolta le a déli ember érzéshullámainak forró lendületeit, drámai kétségbeesését, mint keleti illatszerkészítők a rózsaoalajba sajtoltják a nyár legcsodálatosabb rózsáinak illatát.

Mascagni muzsikája mintegy töményoldata Dél lángoló naphevének, tragikus vérpirosságának, egyetlen érzésben felolvadni tudó poétikus vadságának. Sójaj és kacagás, illatok és halálós ölelés, áhitat és vadság a zenéje, mely épen ezért férközött olyan közel az egyszerűbb emberek szívéhez is.

Mascagni mégis nagy muzsikos s emellett emberi külsőségeiben is vonzó, közvetlen, szép és szubtilis, mint az operája. Fejének klasszikus szépségén egy fényben és színekben tobzó ország, egy kiegyensúlyozott, mert melódiaiak boldog szárnyán szálló élet derűjének és egy öntudatos művész szellemi kulturájának visszénye mosolyog: Mascagni hatvannégy éve ellenére is egy örökifjú ember benyomását gyakorolja ránk.

Karmesteri pálcájának lendületére az örök melódiai szinte új fényt és ragogást kaptak, úgy keltek ki az orchester hanghullámaiból, mint a zene megifjudott tünderei. Feledhetlenül szép este volt, a ritkák és kivételesek közül való, melynek emlékét virágok, meghatárodott szavak és egy nagy művész személyi varázsának melegsége öleli körül... (s.)

'Brennabor'
gyermek
kocsi

volt és marad
a legjobb.

Kizárólag kapható

Herkules Áruház
Cluj, Cal. Reg. Ferdinand 12.

Árjegyzék díjtalan. — Vízonteladókknak nagy árkedvezmény

Erős földrengés volt Jugoszláviában

Szegeden és Budapesten is érezték a földrengést

Belgrád, május 16. Tegnap reggel három óra 47 perckor Belgrádban délkeleti irányu földrengést érezték, amely két percig tartott, s utána könnyebb rengések következtek. A földrengés gócpontja Ószerbia északi részén volt. Belgrádban a földrengés elég súlyos károkat okozott. A királyi palota és a külügyminisztérium néhány fala megrepedt. A földrengést Szarejevóban és Zágrábban is érezték. A legnagyobb kárt Kragujevac és Milanovac helységek szenvedték. Kragujevacban csaknem minden épület megsérült. Milanovacban a lakosok a szabadba menekültek, a kórházban levő betegek megsérültek, a kaszárnyában a katonák között pánik tört ki. Rudnik és Topolica községekben a legtöbb ház beomlott. A rengés tektonikus természetű volt, tehát valószínűleg még hónapokig folytatódhat, nagyobb megrázkodtatások nélkül.

A földrengést Szegeden is elég intenzíven érezték. Az ingaórák megálltak és a csillárok megmozdultak a házakban. A földrengés egész enyhe formában Budapesten is érezhető volt.

Augusztus harmincadikán nyitják meg a fizenőfödik cionista kongresszust Bazelen

Az akciónkmité javaslata a palesztinai válság szanálása érdekében. A Palesztina-kölcson sikere

(London, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A cionista Akciónkmité május tizediki ülésén Louis Lipsky, az exekutive tagja a palesztinai krízis enyhítésére vonatkozó rendszabályokra nézve tett javaslatot. Közölte, hogy az exekutive a válság enyhítése érdekében minden eszközt igénybe vett, de a fejlődés útját nem tudta befolyásolni és így került hirtelen szembe a munkanélküliség problémájával. Produktív uton kísérte meg a probléma megoldását és úgy határozott, hogy egy 140.000 fontnyi kölcsönt vesz föl, amelyből 80.000 fontot Jeruzsálemben, Haifában és Afulében megejtendő közmunkákra fognak kiadni. Az exekutive már lépéseket tett a kölcsön lefedezése tekintetében és pedig jó eredménnyel. Föltétlen szükség van azonban a kölcsön realizálása körül az Akciónkmité segítségére. A kölcsön egyébként csak átmeneti intézkedés, minthogy 140.000 font nem elegendő arra, hogy a palesztinai helyzetet lényegesen befolyásolja. Az exekutive e kérdésben úgy határozott, hogy nem várja be a Jewish Agency-megállapodásaival kapcsolatosan megalakult szakértő-bizottság palesztinai jelentését, hanem saját kebeléből bizottságot küld Palesztinába a következő misszióval: 1. A következő munkaév költségvetésének föllállítása. 2. A különböző palesztinai intézmények együttműködése megkutatásának megkezdése szempontjából. 3. Konstruktív munkára vonatkozó tervek és javaslatok elkészítése a kongresszusra. Ha abban a helyzetben leszünk, hogy még ez év október elsején megkezdhetjük gazdasági életünk rendszeres munkáját, akkor helyzetünk szemben a világ zsidóságának azzal az erőegységével, amely a megalakuló Jewish Agencyben jut kifejezésre, sokkal kedvezőbb lesz.

Sprinkz, a palesztinai exekutive tagja a palesztinai helyzetről tartott előadást.

Munka és kenyér

— Fájdalom, — mondotta — mi hijján vagyunk a valóságos hatalomnak. A cionista világszervezet kifelé hatalmas testület benyomását adja és valóban hatalmat is jelent. A Keren Hajjeszód szintén hatalmas tényező. Mindazonáltal egy 600 ezer fontnyi évi költségvetéssel nem tudjuk Palesztinában a hatalmat reprezentálni. Amire most feltétlenül és közvetlenül szükségünk van, az munka és kenyér és egészséges vállalkozásaink minimális támogatása. A 140 ezer fontos kölcsön sikere volta-képpen csak föllélegzést jelent, azonban mindenképpen első lépés lesz helyzetünk szanálása felé.

Diezengoff, az exekutive tagja és a városi kolonizációs osztályvezetője, a következőket jelentette:

— Osztályomat csak az elmúlt évben állították fel és én 1926 novemberében vettem át annak vezetését. Ezért korai lenne még végzett munkáról beszélni. Palesztina zsidó városi lakói az ország általános zsidó lakói számának 75 százalékát teszik. A munkanélküli bémunkásoktól eltekintve, még 1900 kézműves áll munka nélkül. Bennünket ez a probléma is foglalkoztat. A városokban 16 millió fontnyi zsidó tőke van investálva. Egyedül Tel-Avivban 5—6 millió font sterling van befektetve immár a tulajdonba. A válság megoldása a zsidó magintőkének befolyásával is függ össze. Mérlegelnünk kell azokat az eszközöket, amelyek alkalmasak a mai rendellenes helyzet eltüntetésére. Mi nem vagyunk egy bevételző hatóság, hanem csakis kiadunk, mindent fizetünk, viseljük az import költségét, fizetünk az araboknak, évente 1 millió 600 ezer fontot juttatunk a kormánynak adó és

vámok formájában, anélkül, hogy ezért ellenértékhez jutnánk. Meg kell szerveznünk a Palesztinából származó zsidó termékek exportját. Egyiptom és Szyria áru jórésztét Görögországból importáltatja. Jó versenybázis esetén ugyanazt az árut Palesztinából is lehetne oda exportálni.

Be kell vonni a hitközségeket!

Federbisch (Mizrachi) a palesztinai exekutive bevándorlási osztályának jelentését közli, Farchi javasolja, hogy az egész világ zsidó hitközségeit be kellene vonni a Palesztina-ügyért való teljesítményadásra. Minden zsidó hitközség állítson be költségvetésébe egy-egy tételt a Keren Hajjeszód javára.

Kaplansky (Palesztina-exekutive) közli, hogy 1926-ban mindössze nyolcezeren jöttek Palesztinába, ami azt jelenti, hogy a kiadott tízezer certifikát közül alig négyezret használtak fel. Robert Stricker kérdezi az exekutívét, hszjandó-e a zsidó állam eszméje elleni propagandával szemben felvenni a harcot. Rámutatott Felix Rosenblüthnek az osztrák cionista konferencián tartott beszédére, amelyben Rosenblüth, mint az exekutive hivatalos képviselője, a „Jüdische Rundschau“ álláspontját tette magáévá, amely tudvalevőleg a zsidó állam eszméje ellen propagál. Megtámadja továbbá a „Haolam“ című hivatalos lapot, amely a bécsi eszmeeserét nem interpretálta kellőképpen.

A Judenstaat

Felix Rosenblüth polemizál Strickerrel és kijelenti, hogy a „Judenstaat“ formuláját különböző okok miatt már az első kongresszuson sem vették fel. A mai helyzetben politikai oktalanság lenne visszatérni a Judenstaat formulájához. A zsidó nemzeti otthon alapföltétele, véleménye szerint, a zsidó többségnek létrejötte Palesztina földjén.

Dr. Weizmann felvilágosító szavai után, amelyben közölte, hogy a cionista világszervezet elnöke egyúttal a Jewish Agency elnöke is lesz, Twersky kérdezi, milyen lépések történtek a palesztinai községi szabályrendelet ratifikálására. Kish ezredes válaszában kijelentette, hogy a javaslat már kész, de még hosszabb tanulmányozást igényel, emiatt a ratifikálás és publikálás kissé el fog halasztódni.

Másnap az akciónkmité a XV. cionista kongresszus helyének és időpontjának kérdését tárgyalta. Elhatározták, hogy a kongresszust a cionista exekutive javaslatára alapján Bazelen fogják megtartani, az első cionista kongresszus színhelyén. A kongresszus megnyitóját augusztus 30-ikában állapították meg.

A következő napon Sir Wyndham Deedes, a Palesztina-kormány egykori első államtitkára tartott nagy tetszéssel fogadott üdvözlő beszédet. Ezután a bizottságok tették meg jelentéseiket.

Kéjutazások a Stella d'Italia saiongőzhajóval

Legközelebbi indulások:

- Utazás Dalmácia, Sicília és Északafrikába június 14-től 30-ig. Utiköltség 24 angol fonttól fölfelé.
- Utazás Olaszország körül, a francia Rivieráig, július 2-től 20-ig. Utiköltség 27 angol fonttól fölfelé.
- Utazás Északafrika, Görögország és Dalmácia július 21-től augusztus 6-ig. Utiköltség 24 angol fonttól fölfelé.

Ezen, valamint az ezutáni utazásokról szóló kimerítő prospektus és utleírás ingyen kapható: **COSULICH LINE** Bucuresti, Calea Grivitei 181.

A világ legnagyobb gyűjteménye

Néhány hónap egy zlocowi tudós, de egyetlen becsü gyűjtemeni zsidó nemzeti már fiatal korában és nevezetességeit egyetlen nagyszabású tokába jutott. A költök, államférfiak, tudományparosok, közga Egy újságíróval a gyűjtő elmondotta autogramja volt, am hazával együtt elhagyta ez a veszteség nekifogott a gyűjtés oroszok házkutatást szerencsésje volt, me teményt átadta egy helyezett.

Az első kollekciók voltak képek dr. Schwadronnak zsid-rabbijaitól kézirtdolga a gyűjtőnek, soknál, akik tagadt gyűjtők útján szere

A gyűjtemény volt az, aki 1878-később zenésítették nálásával. Ott talál san föltalálójának e hoz intézett és am ráriai intézetben fo jelentőségű Emin nek) 1883 április kormányzója a levé holnapi postával me Ez a gőzös volt, a menekülhetett volna zárvá Egyiptomtól bok meggyilkolták. méletéről írott érte Van néhány sor A szobrásztól, aki Ret val tette híressé ne egy-egy levéllel va nagy holland festő tönjének és azt Achad Haam egy autogram kollekció

A Heine-család gyűjteményben. H lottének egy hosszú dekességgel bir, viszonyokra és a H vizsálykodásra. Van irt 1826 január 9-ezek a vallomásszer hántam, hogy kité azóta jobb lenne csak baj és szered dolog. Alig, hogy ócsároltak és egyre mint szidalmakat. a költő anyjának Heine egy-egy leve Heinenak is egy h ben. A Heine-csalá monakói herceg, a lett. Ebből a körb hagen, Ludvig B Herz, Lazarus, M van a gyűjteményb első német-zsidó kr az első német-zsi kitért és Heinét is

A politikusok találhatók: Kurt I mann Cohenhez, Károly levele, Lass Paul Singeré, Hug

GRADO

HÄNDLER-Pensio rituális konyha. — Bejegyezve a „Ham häuser“-nél.

A világ legnagyobb zsidó autogramgyűjteménye a jeruzsálemi nemzeti könyvtárban

Néhány hónap óta Jeruzsálemben tartózkodik egy zlocowit tudós, dr. Ábrahám Schwadron, aki méretetlen becsű gyűjteményt ajándékozott a jeruzsálemi zsidó nemzeti könyvtárnak. Dr. Schwadron már fiatal korában zsidó kiválóságok autogramjait és nevezetességeit gyűjtötte és ilyen módon az egyetlen nagyszabású zsidó autogramgyűjtemény birtokába jutott. A kollekciónak helyet foglalnak: költők, államférfiak, tudósok, rabbik, politikusok, írók, nagyiparosok, közigazdászok stb.

Egy újságíróval tartott beszélgetése alkalmával a gyűjtő elmondta, hogy már 1900-ban kétszáz autogramja volt, amikor jött egy tüzvész és apja házával együtt elhamvasztotta a kollekciónak is. Azonban ez a veszteség nem szegte kedvét és nyomban nekifogott a gyűjtésnek. Jött a világháború és az oroszok házkutatást tartottak náluk. De most több szerencséje volt, mert az orosz invázió előtt a gyűjteményt átadta egy barátjának, aki azt biztonságba helyezte.

Az első kollekciónak csak nyugateurópai notabilitások voltak képviselve, de négy év óta sikerült dr. Schwadronnak Kelet-Európa tudósaitól és zsidó-rabbijaitól kéziratokat szereznie. Nem volt könnyű dolga a gyűjtésnek, különösen azoknál a notabilitásoknál, akik tagadták zsidó mivoltukat. Ezekből más gyűjtők utján szerezte meg az autogramokat.

A gyűjteményben szerepel Imber levele. Imber volt az, aki 1878-ban írta meg a Hatikvát, amit később zenésítették ősi zsidó dalmotívumok felhasználásával. Ott találjuk Paul Ehrlichnek, a Salvarian foltalkalójának egy levele, amelyet egy barátjához intézett és amelyben beszámol a kísérleti terápiai intézetben folytatott munkájáról. Történelmi jelentőségű Emin pasának (dr. Eduard Schnitzernek) 1883. április 13-áról keltezett levele. Szudán kormányzója a levélre ezt a megjegyzést írta: „A holnapi postával menjen, a legközelebbi gőzzel.“ Ez a gőzös volt, amelyen a tragikus sorsú férfi menekülhetett volna, mert azóta teljesen el volt zárva Egyiptomtól és Európától. 1892-ben az arabok meggyilkolták. Albert Einstein a relativitás elméletéről írott értekezésének egy kéziratlapját adta. Van néhány sor Antokolzkytól, a világhírű zsidó szobrásztól, aki Rettenetes Iván és Spinoza szobraival tette híressé nevét. Sarah Bernhard és Rachal egy-egy levéllel vannak képviselve, Josef Israels a nagy holland festő egy héber alfabetet irt házvezetőjének és azt ajándékozta a gyűjteménynek. Achad Haam egy fontos levele különös értéke az autogram kollekciónak.

A Heine-család is erősen képviselve van a gyűjteményben. Heine Henrik nővéreinek Charlottének egy hosszú levele a költőhöz különös érdekességgel bír, minthogy rávilágít az akkori viszonyokra és a Heine-családban uralkodó áldatlan viszálykodásra. Van egy levél, amit Heine Henrik írt 1826. január 9-én Moses Moserhez és ebben ezek a vallomásszerű sorok állanak: „Nagyon megbántam, hogy kitértem. Nem látom be, mintha azóta jobb lenne a forsom. Ellenkezőleg, azóta csak baj és szerencsétlenség ér. Milyen bolond dolog. Alig, hogy kitértem, máris mint zsidót ócsároltak és egyre és folyton nem hallok egyebet, mint szidalmakat.“ Egy másik levél Betty Heine, a költő anyjának kezeirésa. Max Heine, Salamon Heine egy-egy levélben szerepelnek. Marie Alice Heinenak is egy hosszú levele van a gyűjteményben. A Heine-családnak ez a sarja később Albert monakói herceg, a híres természettudós felesége lett. Ebből a körből kerültek ki Rachel von Varnhagen, Ludvig Börne, Henriette Herz, Markus Herz, Lazarus, Maimon, akiknek egy-egy levele van a gyűjteményben. Van egy levél Hitzigtól, az első német-zsidó kriminálistától és Eduard Ganstól, az első német-zsidó egyetemi professzortól, aki kitért és Heinét is rábeszélte a kitérésre.

A politikusok és államférfiak kéziratjai között találhatók: Kurt Eisner levele a börtönből Hermann Cohenhez, Rosa Luxemburg levele, Marx Károly levele, Lassale Ferdinandé, Viktor Helleré, Paul Singeré, Hugo Haaseé, Eduard Bernsteiné,

GRADO tengerifürdő

TRIEST-nél
HÄNDLER-Pensio (Villa Lydia). Szigorouau orth. rituális könyha. — Saját metsző. — Mérsékelt árak. Bejegyezve a „Hamburger Verein für Rituelle Speisehäuser“-nél.

Hilferding, lord Beaconsfieldé még abból az időből, amikor Disraelinek hívták. A tudósok sorozatában: Heinrich Graetzer, David Sinzheimé, a napoleoni színhedron elnökeé, Alfons H. Freidé, Herzlé, Adolf Cremieuxé, Lasker Eduardé, a három Reinaché,

Rathenaué, Gabriel Rieszeré. Költők és írók: Mendelsohn Mózes, Mendelsohn-Bartholdy, Luzatto, Leopold Zunz, Sigmund Freud, Nordau, Franz Werfel, Artur Schnitzler, Jakob Wassermann, Ludwig Fulda és a legtöbb zsidó származású írótl.

„A numerusz klauzuzst nem a reakció szülte“ mondja Haller István

(Budapest, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) A magyar képviselőházban ma délután folytatták a kultuszterca feletti vitát. Haller István a numerusz klauzuzs fentartásának szükségességét hangsúlyozza, mert szerinte ezt a kérdést nem antiszemita, csakis szociális szempontból lehet nézni. Ez a helyzet addig marad fenn, amíg Trianon fennáll. A numerusz klau-

zuzst nem a reakció, hanem a nyomoruság szülte és annak alá kell vetnie magát a keresztényeknél jobb helyzetben lévő zsidóknak is.

A különös rabulisztikájú felszólalás után a felekezeti iskolák támogatása, majd a testnevelés és a munkássportegyletek támogatása körül fejlődött ki éles vita.

Az igazságügyi illetékek ellen foglalt állást a kolozsvári ügyvédi kamara ülése

(Cluj-Kolozsvár, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Vasárnap délelőtt tartotta meg a kolozsvári ügyvédi kamara közgyűlését, amelyet eredetileg azért hívtak egybe, hogy a kamara elnöki válságában megoldást hozzon. A kamara tagjai nagyszámban jelentek meg a közgyűlésen. Viharok készültek, mert egyik kolozsvári orgánus szerint a lemondott dr. Suciú dékán bizalmi szavazatot tervezett magának adni a kamara által. Az elnöki kérdés, az örökös fókusz, ezuttal elmaradt. Suciú dr. visszavonta lemondását és a közgyűlés legnagyobb része az

igazságügyi illetékek kérdésével foglalkozott.

Hosszas vita fejlődött ki az igazságügyi palotában lévő nyomda támogatása körül, végül is a közgyűlés 47 szavazattal 25 ellenében visszautasította a választmánynak ebben a kérdésben előterjesztett jelentését. A választmány nevében erre Pop Jonel dr. emelkedett szólásra, bejelentve a választmány lemondását, Suciú dr. azonban kijelentette erre, hogy a bizalmatlanság megnyilatkozásának elbírálása nem a közgyűlés, hanem a választmány elé tartozik. Ezzel a közgyűlés végetért.

Végetért a joachimstahli kisanant-konferencia

Az utolsó napról kiadott kommüniké a gazdasági helyzet nehézségét hangsúlyozza. A három külügyminiszter nyilatkozata a kisanant jövő feladatairól

Prága, május 16. A joachimstahli kisanant-konferencia záróüléséről tegnap a következő hivatalos kommünikét adták ki a sajtó számára: Az értekezlet harmadik napja vasárnap, május 15-én 9 óra 30 perctől 12 óráig tartott. A külügyminiszterek elsősorban kizárólag a kisanant államait érdeklő kérdésekkel foglalkoztak a legbarátságosabb szellemben és azzal a törekvéssel, hogy azokat gyors és kedvező megoldáshoz vezessék. Ezután megállapították a jelenlegi gazdasági helyzet nehézségeinek nagy jelentőségét és annak szükségét, hogy ezeknek is kedvező megoldást keressenek. Számbavéve a kapcsolatokat, melyek ezeket a problémákat az általános politikai helyzethez kötik, a három külügyminiszter eszmecserét folytatott afölött, hogy ezeket a problémákat államaiuk jövő gazdasági kapcsolatainak, valamint a szomszéd államokhoz való kapcsolatainak alapjává tegyék. A három külügyminiszter legközelebb szeptemberben a Népszövetség genfi ülésén fog újra találkozni. A legközelebbi konferencia pedig 1928 elején Romániában lesz.

Prága május 16. A joachimstahli konferenciával kapcsolatban Mitilineu román külügyminiszter a sajtónak nyilatkozatot adott, melyben annak a nézetének adott kifejezést, hogy ha nem volna kisanant, úgy meg kellene alakítani. E tekintetben a három külügyminiszter között nincsen semmi nézeteltérés. Hangsúlyozta a miniszter, hogy a kisanant államainak Franciaországhoz való viszonya változatlanul jó, Angliához és Olaszországhoz pedig szíves. Németországgal szemben az a törekvés, hogy szintén jóvá tegyék vele szemben a kapcsolatot. Ha bizonyos kérdések elintéződnek, úgy Romániának semmilyen akadálya nem lesz, hogy Németországgal szorosabb viszonyba lépjen. Lengyelországhoz a kisanant viszonya a legjobb, valamint Ausztriához is. Románia tárgyalásokat kezdett Ausztriával egy döntőbírói szerződés megkötésére, ami talán rövidesen sikerülni is fog.

Magyarországgal szemben a kisanant valamennyi állama egységes és arra törekszenek, hogy a köztük és Magyarország között fennálló akadályokat kiküszöböljék. A kisanant politikája továbbra is a status quo fentartására fog törekedni, miáltal Középeurópa általános békéjét óhajtják biztosítani. Mitilineu kijelentette, hogy személy szerint is híve a Magyarországgal való megállapodásnak. Ez nemcsak Romániának, de Magyarországnak is érdeke. Örömmel konstataulta végül a külügyminiszter, hogy Magyarország felhagyott elszigeteltségi politikájával és rájött, hogy szükséges valamennyi szomszédjaival egyezményt kötnie.

Románia mérlegelés tárgyává tette azt a lehetőséget is, hogy Bulgáriával kölcsönös jószomszédági szerződést kössön. A szövjetekekkel szembeni álláspontja a kisanant államainak az, hogy szabadkezlet nyujt egymásnak az elismerés tekintetében.

Romániának egyik főhaja, hogy az olasz-jugoszláv viszály elsimuljon.

Mitilineu külügyminiszter után Marinkovics jugoszláv külügyminiszter hangsúlyozta a kisanant fentartásának szükségességét és a kölcsönös megértést. Végül Benes kijelentette, hogy nemcsak a kisanant államainak egymásközött, hanem Európa többi államaival, főleg pedig szomszédaival szemben vannak nagy kötelességei. A kisanant, mint nemzetközi funkció ma is fennáll és továbbra is fennmarad.

Páris, május 16. A francia sajtó élénken foglalkozik a kisanant joachimstahli konferenciájával és megállapítja, hogy a mostani konferencia a szövetség megerősítésére vezetett. A „Homme Libre“ hangsúlyozza Románia kiemelkedő szerepét a konferencián és reméli, hogy a jövő évi tanácskozás végleg határozni fog a Balkán összes államainak pacifikálása kérdésében. Az „Excelsior“ is rámutat arra, hogy a kisanant sorai szorosabbra fűződtek és részint a csatlakozási propaganda, részint a magyar intrikák következtében zavaros atmoszféra tisztázását segítette elő. Valószínű, hogy Róma megvárta a konferencia végét, hogy azután Belgrádban megkezdje a közvetlen tárgyalásokat.

Nyomdafesték

nagy választékban érkezett

LEPAGE

papirkereskedésbe, Cluj, Kidd, London, világhírű készítménye. Adjon fel próbarendelést. Kérjen ajánlatot.

1927 május 17 Palesztinában

an délkeleti irányu övetkeztek. A föld-sulyos károkat okozó földrengést Szarejev helységek szenvedtek a szabadba menekült pánik tört ki. A természetű volt, élkül.

ltak és a csillárok is érezhető volt.

K meg Bazelben érdekében.

ogy ezért ellenértékünk a Palesztinából ortját. Egyiptom és szágból importáltatja. azt az árut Palesztinában

ni a hitközségeket!

palesztinai exekutive tésését közli, Farchi zsidó hitközségeit ügyért való teljesítéköség állítson be a Keren Hajjeszód

ktive) közli, hogy a jöttek Palesztinába, t fizezer csertifikát fel. Robert Stricker fő-e a zsidó állam szemben felvenni a blithnek az osztrák beszédére, amelyben hivatalos képviselője pontját tette magáévá, llam eszméje ellen a „Haolan“ című i eszmecserét nem

A Judenstaat

Strickerrel és kifejezőségeit különböző sszuson sem vették a i oktalanság lenne a jához. A zsidó neménye szerint, a zsidó földjén.

szavai után, amely- ilágszervezet elnöke ke is lesz, Twersky ek a palesztinai közsára. Kish ezredes javaslat már kész, st igényel, emiatt a l fog halasztódni.

XV. cionista konk kérdését tárgyalta. zust a cionista exe- en fogják megtar- esszus színhelyén. napját augusztus

yndham Deedes, a ső államtitkára tar- dvözlő beszédet. Ez- jelentéseiket.

a Stella d'Italia salongőzhajóval

ások:

Északafrikába ju- 24 angol fonttól

francia Rivieráig, 27 angol fonttól

ország és Dalmá- 6-ig. Utiköltség

ásokról szóló ki- ingylen kapható: lea Grivitei 181.

Fogadja főügyész ur éhségstrájkom első napján mély tiszteletem kifejezését

Lespezeanu diák levele a főügyészhez

(Bucurest-Bukarest, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Mayer Ebner zsidó képviselő parlamenti interpellációja Lespezeanu Izsák zsidó diák, bukaresti orvostanhallgató szomorú tragédiájára irányította az ország figyelmét. Lespezeanuról eddig csak annyit tudunk, hogy egy téli éjszakán, hónapokkal ezelőtt, antiszemita diákcsoport támadta meg és Lespezeanu fenyegetett helyzetében egy revolverlövést adott le a levegőbe, hogy támadóitól és a fenyegető inzultustól megmeneküljön. És még azt, hogy a hatóságok azonnal letartóztatták.

Azóta homály borult a zsidó diák sorsára, elnyelte szemünk elől a börtön fala. Annál megdöbbentőbben és fájdalmasabban hat most az a hír, hogy Lespezeanu már négy hónap óta a vacarestii börtönben szynlódik. Lespezeanu reményvesztett helyzetében kétségbeesett eszlekhöz folyamodott:

éhségstrájkot deklarált és már napok óta semmilyen táplálékot nem vesz magához.

Mayer Ebner meginterpellálta az igazságügyi minisztert Lespezeanu tragédiája ügyében, az interpelláció azonban elhangzott anélkül, hogy válaszlét volna rá.

A szeren-sétlen diák az éhségstrájk megkezdése napján levelet intézett az ilfovi törvényszékhez, amelyben tudomására hozza fájdalmas éllatározását. A levél szóról-szóra a következőképpen hangzik:

Főügyész Ur!

Február 23-ikán este, midőn a Cismigiu-kertből hazatérőben voltam, antiszemita támadásnak estem áldozatul. A támadók nagy száma (heten-kilencen lehetnek) arra kényszerített, hogy revolverrel a levegőbe löjjek és így megfélemlítve őket, futva meneküljek.

Letartóztattak és Vacarestibe zártak. Május 6-ig semmilyen vizsgálatot nem folytattak le ellenem. A törvényszék, a támadóim által adott nyilatkozatok alapján is megsemmisítette letartóztatási végzésemet. A vádtañes — hogy milyen indokkal azt nem közölték velem — mindkét esetben elfogadta az ügyészség felelősségét és fentartotta letartóztatásomat.

Kétizben terjesztettem be kérést, hogy kaució ellenében helyezzenek szabadlábra és midőn a vizsgálóbíró elé kerültem ahelyett, hogy az indokokat vitatta volna meg, amelyek alapján szabadlábrahelyezésemet kértem, bizonyos szubverzív eszméket vetett szememre, amelyeket én vallanék és értéseimre adta, hogy ez az igazi oka fogvartartásomnak és a kérések visszautasításának.

Kértem, hogy szembesítsenek támadóimmal. Hosszas halogatás után szembesítettek az egyikkel (május 16-ikán), aki hazugságainak minden cinizmusa ellenére sem tagadhata, hogy ők voltak azok, akik engem megtámadtak és ezzel az intencióval rohantak rám, mert az engem kísérő katonákra ezekkel a szavakkal támadtak rá: „Ti román katonák megvédték egy zsidót, egy kommunistát?”

Azt hittem, hogy legalább ezután a kései szembesítés után a vizsgálóbíró reparálja a hibát, amely már három hónap óta tart.

Csalódtam ebben az illúzióban is és midőn úgy eszelekedtem, mint lelkeimben és gondolkodásomban teljesen ártatlanak érzem magamat, — kényszerűségből — elhatároztam, hogy mátol fogva minden táplálékot visszautasítok, minden orvosságot (bár akut vakbélbántalmakban szenvedek), míg csak ki nem szabadulok és az „elkövetett, de nem sikerült büntény” igaztalan vádját fel nem függesztik. El vagyok szánva arra, hogy ezt a kálváriát megjárjam, akár a halálig is, ha a legelémibb igazságérzet ellenére — nem fogják elismerni ártatlanságomat.

Remélem azonban, hogy — kérésem jogos-

ságától áthatva — intézkedni méltóztatik annak teljesítéséről. Kérem tehát, fogadja az éhségstrájk első napján mély tiszteletem megnyilvánulását. I. Lespezeanu

A zsidó diákok szövetsége az éhségstrájk ötödik napján kétségbeesett hangú memorandum fordult Averescu miniszterelnökhöz és Cudalbu igazságügyminiszterhez, Lespezeanu szabadlábrahelyezését kérve. Kiragadunk néhány részletet ebből a memorandumból:

„... Az előadotermek, klinikák és laboratóriumok harcmezői annak a küzdelemnek, amelyet az emberi elme folytat az igazság párányai részének, az igazságosságnak meghódításáért, harcmezőkké váltak és zsidó diákok megaláztatásának színhelyévé, engesztelhetetlen és pusztító gyűlölet mérgezi meg a közéletet, amelynek a kultura magas honát uralnia kell.

A sértetlenség következtében, amelynek e támadások szerzői és végrehajtói élve nek, akikkel szemben az igaz és kategorikus törvényt nem alkalmazták, az egyetemen gyakori veszélyes játék az utcákra, a nyilvános helyekre is kiterjedt. Az ügyészség nem talált szankciókat a szemé előtt elkövetett kihágásokkal szemben, amelyek beleütköznek a büntetőtörvénykönyv paragrafusába, szabadon hagyta a provokálókat, de az önvédelem legtipikusabb esetével szemben a vizsgálati fogság

Razzia Szatmáron a „hiányzó” 8000 zsidó után

Csupán négy zsidó nem jelentkezett a népszámláláson, de ezek külföldön voltak

(Szatmár, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az új romániai népszámlálás céljai felől, mint ismeretes, a legkülönbözőbb verziók keringenek. Ezek közé tartozik az is, hogy a kormány a cuzista képviselők ama hírhedt interpellációja következtében rendelte volna el olyan sebűben az új népszámlálást, mely szerint Románia területén felmíllió külföldről beszivárgott zsidó él, akik minden jogosultság nélkül használják ki ezen ország megélhetési lehetőségeit. Ezek lennének azok a nemkívánatos „strein”-ek, idegenek, akiknek jelenlétét a kormányzat hivatalos apparátussal is konstatálni óhajtotta volna. Ezen óhaj jegyében született meg a Máramaros területén röviddel ezelőtt lefolytatott állampolgársági razzia is, amelynek eredménytelensége ma már köztudomású lett. Állítólag ily meggondolások diktálták a gyors-tempójú népszámlálást is, amelynek eredményét nagy költségek árán most állapítják meg országszerte.

A népszámlálás itt Szatmáron is a maga rendje és módja szerint lezajlott és a városháza nagy tanácstermében, amely jelenleg a prefektúra tanácsterme,

éjjel-nappal folynak a munkálatok a népszámlálás adatainak összefoglalása érdekében.

Mint értesülünk, a kiszivárgott hírek szerint meglepő eredménnyel zárultak a számítások. Ugyanis az eddigi adatok alapján kiderült, hogy az immár 60.000 lakosnak hirdetett Szatmár városban a valóság szerint csak negyven és néhány ezer főnyi lakosság él és hogy

a 15.000 főnyinek hirdetett szatmári zsidóság tényleg csak nyolcezer és néhány száz lelket számlál.

A népszámlálás eredményének utóbbi adatai — mint hírlik — egészen megdöbbentették a népszámlálási bizottságot Szatmáron, mert nem akarták elhinni, hogy itt e határvidékben, amelyről a cuzista körök állandóan azt hangoztatták, hogy félelmetes számú zsidóság lakja és ezt az eddigi hivatalos kimutatások is megerősítették volna, a zsidóság lélekszáma a tizezret sem éri el és megtörtént Szatmáron az a népszámlálások terén talán még sehol sem alkalmazott ellenőrzési művelet, hogy

Csuz, reuma, köszvény és vesebaj ellen

biztos gyógyulást talál Bizusán (Büdöspatak, Kolozsvár-Nagybányai vonal) Vasuti állomás a fürdőtelepen. Kényelmes szobák, gondos kiszolgálás, cseső keresztény és **יש** látás. Elsőrangú pihenőhely, fenyves sétányok, kirándulóhelyek Naponta tér- és tánczene. Állandó orvosi felügyelet.

Nyitva május 15-től szeptember 15-g

Elő- és utószezonban kedvezményes árak. Előjegyzéseket elfogad: **bizusai fürdőigazgatóság.** Posta: Heanda-Mare

szigorát alkalmazza, amely elébe vág az illetékes bíróság ítéletének is.

Lespezeanu annak a rendszernek áldozata, amelyet mindnyájunkkal, összes kollégáival szemben alkalmaznak, az ő szenvedése a mieink is, mindnyájunké.

Bárha egyik támadója elismerte, hogy Lespezeanuról megtámadták, a támadás szerzője szabadon jár és Lespezeanu továbbra is a börtönben marad.

Kérjük a miniszterelnök Urat és az igazságügyminiszter Urat, hogy rendeljék el Lespezeanu diák szabadlábrahelyezését és dossziéjének lezárását.

Kérjük az összes provokatőrök és számtalan támadás szerzőinek megbüntetését és nem az áldozatokat. A diákok memorandumát 300 zsidó diák írta alá.

az elmult pénteken délután egyszerűen közrefogták a zsidóság által leginkább lakott szatmári utcákat és e területről senkit ki nem bocsátva, házról-házra járva ellenőrizték, hogy hová lett a hiányzó 8000 zsidó lélek?

Természetesen abból a feltevésből indultak ki, hogy a hiányzó számú zsidók itt élnek Szatmáron, de miután nem állampolgárok és jogosulatlanul laknak itten, egyszerűen nem jelentkeztek a népszámlálás alkalmával, hogy így kijátszák a hatóság intézkedéseit.

A népszámlálási razzia érthető igazságot keltett Szatmáron és sokan azt hitték, hogy csempészett áru után kutatnak, vagy másféle kriminális ügyben történik az utcák lezárása. A razzia a legnagyobb szigorúsággal ment végbe és azzal az eredménnyel zárult, hogy

az egész városrészben csupán négy embert találtak, akik nem jelentkeztek a népszámlálás alkalmával,

de ezek is igazolták, hogy külföldön tartózkodtak a népszámlálás idején és tudomásuk sem volt a jelentkezési kötelezettségről.

Miután így a szatmári népszámlálási razzia teljes fiaskövel végződött, kérdés, hogy miképp mutatott ki az illetékes hatóság 15.000 zsidó lelket Szatmáron és hová lett az a 20.000 ember, akiket ez ideig hivatalosan szatmári lakosok gyanánt szerepeltetett a hivatalos statisztika?

E kérdésre valószínűleg a hivatalos számítások téves mivolta fog felvilágosítást nyújtani. Ugy látszik, hogy a lakosság nyilvántartása körül fogják megtalálni az akaratlan tévedést, mert egyszerűen lehetett en, hogy 20.000 ember egy városból elpárologjon, mintha kámforrá vált volna.

Bizonyára ki fog derülni, hogy egy elhibázott nyilvántartási rendszer duzzasztotta meg e város lakosainak számát és egyúttal a zsidókat is. És valószínűleg ki fog derülni, hogy amit Szatmáron csináltak tévesen, az egész országban sem tettek másképp és így talán össze fog omrani a cuzisták alapítatlan vádja a félmilliónyi „nemkívánatos” clemről és el fognak hallgatni a rágalmozó hadjárattal, amellyel a „zsidó veszedelem” iránt igyekeztek állandóan és alapítatlanul hangulatot terjeszteni és a román közvéleményt alarmirozni.

Egy jó tanács!

hetenként
3-szor
1 kanál konyhasó,
1 kanál szódabikarbóna,
1 lavar langyos víz,
10-15 perces fürdő, utána:

Höfer

3 hintőpor
és megszabadul kellemtelen izzadásától

Az Uj Kelet az egyetemes egészségügyi napilapja. Szerkesztők: Giszka. Felelős szerkesztő: M. Az Uj Kelet cikkeinek megjelölésével

A ma

568
192

Lágb

A szefira napjai nek. Igaz zsidó tudomást az ébredő egy nap a szefira a bánatos napok sz egy napra is a tav a nap Lágbáómer 20-ára, péntekre es

Lágbáómer napj megtelik az ifjuság tradíció már, hogy csoportosan a szaba napra is, de ősszek szettel és megfürös virágjainak illatába

Van egy ország dolgozó népe meg Van egy ország, oly kevés, hogy ne keret csinálni és ifjuságnak nincs id kertjének virágját

Legyen a Lágbáómer, legyen a Lákozása a virágtalan zsidó ifjuság, tegye aranykalászos buza dulásokkal, ami Palesztinában.

Teljesítsétek kötelességeket ve testvéreitekért, a szerzik számunkra

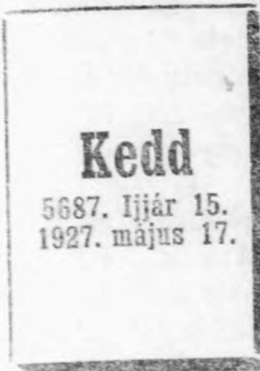
— Ófelsége A kormány féll fakszimilében lekö népszámlálási lapj tött ki jellegzetes bályszerűséggel. A Județul Ilfov, con ceni. A nevé az hozzáfűzte: Rege augusztus 24-én henzellern járásba gina etnica rovat be: german, a va catolic. A család dig nem szerint. Férfi tagok: Ófé és Mihály trónör királyné, a trónör cegző. A népszár tette és maga kü jának.

— A huspar dapestről jelentik vezetett nyomozó visszaéléseket lep vált a klinikai sok lezart ajánl való felterjesztés tokat, mint Ro játszták, hogy a hassák. Szabó l geket, festmény kapott.

HIREK

Az Új Kelet az egyetem eserdélyi és bánási zsidóság napilapja.
Szerkesztők: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Új Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Lágbáómer előtt

A szefira napjaiban nincs helye zsidó öröme. Igaz zsidó lélek a szefira idején nem vesz tudomást az ébredő tavasz pompájáról. De van egy nap a szefira idején is, amikor megszakad a bánatos napok számlálása és helyet ad, ha csak egy napra is a tavasz örömjongásának és ez a nap Lágbáómer napja. Ebben az évben május 20-ára, péntekre esik Lágbáómer.

Lágbáómer napján megszakad a bánat és megteleik az ifjuság lelke tavaszos örömmel. Ősi tradíció már, hogy ezen a napon a zsidó ifjuság csoportosan a szabadba vonul, hogyha csak egy napra is, de összekösse magát a szabad természettel és megfürösse lelkét a természet nyíló virágainak illatában.

Van egy ország, a mi országnak, melynek dolgozó népe még nem ért rá virágokat ültetni. Van egy ország, melynek zsidó földje még oly kevés, hogy nem tudott magának virágos kertet csinálni és van egy ország, ahol még az ifjuságnak nincs ideje hozzá, hogy mezőnek és kertjének virágját csokorba kösse.

Legyen a Lágbáómer földet hozó üzenés, áldás az Erec Jiszráélben élő testvéreink számára. Legyen a Lágbáómer virágos megnyilatkozása a virágtalan Erec Jiszráélért. Erdélyi zsidó ifjuság, tegyétek termővé, virágokkertet, aranykalásos buzamezőké, Lágbáómeri kirándulásokkal, ami még kopár és idegen föld Palesztinában.

Teljesítsétek Ti is itt a galutban szent kötelességeket verejtékező és sokat nélkülöző testvéreitekért, akik munkájuk árán visszazszerzik számunkra az ősök földjét, Erec Jiszráél.

Keren Kajemet Lajiszráél Erdélyrészi Irodája, Cluj

Ófelsége a király népszámlálási lapja.

A kormány félhivatalosa: az „Indreptarea“ fakszimilében leközi Ófelségének a királynak népszámlálási lapját, amelyet sajátkezűleg töltött ki jellegzetes írással, a legnagyobb szabályszerűséggel. A lakás helyét így jelöli meg: Județul Ilfov, comuna Bucuresti, palatul Cotroceni. A nevet az ismert formában írta be és hozzáfűzte: Rege al Romaniei. Született 1865 augusztus 24-én Sigmaringen községben, Hohenzollern járásban, Németországban. Az origina etnica rovatba határozott vonásokkal írta be: german, a vallás rovatába pedig: romano catolic. A családtagok összes száma hat és pedig nem szerint három férfi és három nő. Férfi tagok: Ófelsége a király, Miklós herceg és Mihály trónörökös. A család női tagjai: a királyné, a trónörökös édesanyja és Ileana hercegnő. A népszámlálási lapot Ófelsége borítékba tette és maga küldte el a kék szektor primárnak.

A huspanama újabb fejleményei. Budapestről jelentik: A huspanama ügyében bevezetett nyomozás Szabó Béláról megdöbbentő visszaéléseket leplezett le. Szabó tudtával uzussá vált a klinikai hivatalokban, hogy a szállítások lezárt ajánlatait, a kultuszminisztériumba való felterjesztés előtt felbontották és az adatokat, mint Románék esetében, a cég kezére játszták, hogy a legolcsóbb ajánlatot benyújtassák. Szabó hosszú időn át perzsaszöveget, festményeket, arany cigarettatárcákat kapott.

Már csak a harmadik emelete látszik ki a házaknak New-Orleansban a Missziszipi árából

Newyork, május 16. A Missziszipi áradása minden emberi ellenállás és igyekezet ellenére tovább tart. Egy nagy országnyi területen az életnek minden megnyilvánulása megszűnt. Csak víz és iszap fed el mindent s az ár tetején segély-gőzösk szelik a hullámokat. New-Orleans városában, amelynek megmentéséért óriási területeket árasztott el mesterségesen a mérnöki kar, egyes helyeken már csak a harmadik emelete látszik ki a házaknak.

Az »Arcos« lefoglalt irataiból kiderült, hogy a szovjei nagyarányu propagandát folytatott az angol munkásság forradalmosítására

London, május 16. Részletesen jelentettük, hogy az angol rendőrség a belügyminisztériót felhatalmazást kapott arra, hogy behatoljon az „Arcos“ című orosz vállalat helységeibe és ott házkutatást ejtessen meg az angol belügyminisztériumból eltűnt akták után. A rendőrség a vállalat páncélszekrényeit felnyitotta, azonban az eltűnt aktáknak nem jutott nyomára. Elhelyezett azonban egy csomó olyan egyéb okmány birtokába jutott a rendőrség, mely kétségtelenül

bizonyítja, hogy az orosz szovjei nagy propagandát folytatott Angliában a munkásság forradalmosítására. Az eltűnt titkos katonai okmányok után tovább kutat az angol rendőrség. Moszkvában az orosz vállalat helységeiben tartott házkutatás miatt nagy izgalom uralkodik. Az angol alsóházban ma hárman interpelláltak az „Arcos“ helységeiben tartott házkutatások miatt.

— Nyilatkozat. Kaptuk és közreadjuk a következő nyilatkozatot: Miután a városban olyan hírek terjedtek el, hogy a dr. Mátyás Mátyás igazgató főorvos ur vezetése alatt álló „Park-szanatóriumban“ mindaddig nem akarták megoperálni a tragikus véget ért felejtethetlen Teréz leányomat, míg a műtét díját előre ki nem fizetem; — kötelességemnek tartom ezúton nyilvánosságra hozni, hogy dr. Mátyás Mátyás igazgató főorvos ur rögtön végrehajtotta a műtétet amint leányomat a szanatóriumba beszállítottuk és mielőtt a műtét díját kifizettem volna. Cluj, 1927. május 16. Fisch Samu

— A Schwartzbarth-per előtt. Párisból jelentik: Peyre vizsgálóbíró a Schwartzbarth-perre vonatkozó iratokat lezárta és átutalta az államügyészségnek, aki Salom Schwartzbarth ellen előre megfontolt szándékkal elkövetett gyilkosság miatt fog vádat emelni. A vizsgálat majdnem egy évig tartott, Schwartzbarth ugyanis Petljurát 1926 május 25-én lölte le. Néhány nappal ezelőtt a franciaországi ukrán emigránsok Komenko és Schumitzky vezetésével gyűlést tartottak, amelyen határozati javaslatot fogadtak el. A határozatban a Petljura elleni gyilkosságot bolsevista cselekedetnek akarják feltüntetni azért, hogy ezzel az ukránok és zsidók között ellenségeskedést szítsanak. A gyűlésen protestáltak a zsidó sajtó ellen, amely Petljurát és az ukrán nemzeti pártot teszi felelőssé a pogromokért. Egy kievi lapban néhány nappal ezelőtt a Petljura-kormány zsidó ügyeinek volt minisztere, Pinchas Krasny feltűntek között közöl. A szerző eddig ismeretlen bizonyítékokat szolgáltat amellelt, hogy Petljura valósággal megszervezte a pogromokat, Falenkót, a berdicsevi és szitomiri pogromok szervezőjét Petljura személyes parancsára helyezték szabadlábra. A cikknek nagy szerepe lesz a Schwartzbarth-perben.

— Eljegyzés. Fülöp Terike Baia-Mare és Sporn Márton Bistrita április hó 20-án tartották eljegyzésüket.

— Kommunista ellenkonferencia. Stokholmból jelentik: A lapok moszkvai jelentés alapján közlik, hogy az orosz kommunista párt gazdasági osztálya az összes kommunista pártok nemzetközi gazdasági konferenciáját hívja össze Moszkvába. Ez a tanácskozás ellenkonferenciája lenne a genfi világgazdasági konferenciának és programja Európa általános gazdasági helyzetének megvitatása lesz. A konferencián a kommunista gazdasági rend propagálását is célul tűzte ki.

— Ingyenes állásközvetítő iroda fiatal leányok részére. Az egyetemet végzett nők egyesülete (Asociația Femeilor Universitare Romane Sectia „Amicele tinerelor fete“) fiatal leányok részére ingyenes állásközvetítő irodát nyitott a Str. Memorandului (v. Unió-u.) 23. sz. házban. Az iroda hétköznap délutánokint 3–6-ig van nyitva. Irányításait és segítségét igénybe vehetik fiatal leányok nemzetiségre való tekintet nélkül. Az egyesület különben programjába vette azt is, hogy a közeljövőben otthont nyit, ahol a minden nemzetbeli vidéki fiatal leányok elhelyezkedésükig bennlakhatnak.

— Lelőtte rágalmozóját egy belgrádi fiatalasszony. Belgrádból jelentik: Borzalmas gyilkosság történt Belgrádban a Dunaparton. Koszics Kalina tizenkilencéves belgrádi fiatalasszony kiesalta a Dunapart egyik elhagyott részébe Sztankovics Mária ötvenéves belgrádi urasszonyt, Sztankovics Dobrivoj halkereskedő feleségét és revolverrel lelőtte. A revolver golyója, amely a szerencsétlen áldozat hátán hatolt be, átszakította a szív főűtőerét, úgy, hogy Sztankovicsné azonnal meghalt. A járőrelők üldözöbe vették a gyilkos asszonyt, aki mikor látta, hogy nem menekülhet, megállt az út közepén és azt mondta a hozzálőp esendőnek: — Vigyetek! Én öltem meg azt az asszonyt.

A rendőrségen kiderült, hogy a gyilkos fiatalasszony Dimitrievis Zsárkó dögazdag belgrádi borkereskedőnek és kávéháztulajdonosnak a leánya és csak nemrég ment férjhez Kocics Bogoljubhoz. Megállapították, hogy a két asszony régebben jó viszonyban élt és egyideig szomszédok is voltak. A rendőrség szombaton kihallgatta a gyilkos asszonyt, aki részletesen elmesélte, hogy Sztankovicsné egyszer meghívta őt magához, hogy majd kézimunkáznak, de ehelyett egy fiatalembert talált Sztankovicsné lakásában, akivel egyedül hagyta a fiatalasszonyt és rájuk zárta az ajtót. Sztankovicsné ezután értesítette Kocics Bogoljubot, hogy felesége megcsalja. A férj ettől kezdve elhidegült feleségétől. Kocicsné elhatározta, hogy megöli rágalmozóját. Pénteken összehaltak és sétálni hívta a Dunaparra és amikor Sztankovicsné előre ment — hátulról lelőtte. A kihallgatás folyamán a tizenkilencéves gyilkos többször eszméletét veszítette. A belgrádi rendőrség a fiatalasszonyt letartóztatta és átkísérték a városi bírósághoz.

— Chamberlain és Bertrand pilóták újra elhalasztották felszállásukat. Newyorkból jelentik: Chamberlain és Bertrand amerikai pilóták újra elhalasztották startolásukat az Atlanti-óceán átrepülésére, mert az idő viharos volt.

Siessen az első könyvesboltba

és vegye meg a legújabb 3 pesti kottasláger: 1. Hallod-e? Tango. 2. Olga, édes Olga Charleston. 3. Mért kerülsz el engem? Tango. Ha nem kapja meg, rendelje Moravetzől. Darabja 48 lei

Róth

cipésznél Szép-u. 2. sz. alatt készülnek a legújabb divatu cipő-különleges-ségek

Fényképészek, amatőrök

fényképészeti cikke- Bernát papirosáruházát legolcsóbban a Cluj, (Kolozsvár) Főter 29. Kérjen árjegyzéket. A világhírű Imperial lemezek gyári lerakata

tópor
adul kelle-
adásától

— Németségben elfogtak egy tizenötösörős gyilkost. Berlinből jelentik: Kelet-poroszországban a minap letartóztattak egy rablógyilkost, aki évek óta nyugtalanította egész Németségot. Herzberg Hermann többszörös rablógyilkosság miatt nyolc év óta körözött harminnyolc éves cigányról van szó, akit Pillkalles környékén tartóztattak le. Herzberg több cigánytársát gyilkolta meg. Valahányszor a rendőrség, vagy a csendőrség rájött rejtekhelyére, Herzberg nemcsak, hogy megszökött, hanem minden ilyen alkalommal üldözői közül néhányat agyon is lött. Pymódon az évek során Németség különböző részeiben tizenöt erdész, erdőkerülő, csendőrt, stb. lött agyon. A pillkallesi csendőrségnek sikerült megtudni, hogy a rettegett cigány egy különálló házikóban büntársainál rejtőzik. A házikót a csendőrség körülzárta. Egyszerre egy elrejtett kis ajtócska nyílt meg és Herzberg szaladt ki rajta. Üldözőbe fogták, Herzberg viszonzta a tüzelet, de egy revolverlövessel végre sikerült őt harképtelenné tenni.

— Gyanús orosz állampolgárt tartóztattott le a magyar határőrség a jugoszláv határon. Budapestről jelentik: A főkapitányság politikai osztálya pénteken táviratot kapott a jugoszláv-magyar határon szolgálatot teljesítő határőröktől, hogy ott elfogtak egy dr. Schapiró Mór nevű idegen állampolgárt, aki sem utazásának céljáról, sem foglalkozásáról nem tudott kielégítő felvilágosítást adni. Az idegen gyanús viselkedett és utlevele sem volt. A politikai osztály detektívjei azonnal a határra utaztak, ahonnan Budapestre szállították Schapirót, akinek kihallgatását szombaton megkezdték. Schapiró elmondotta, hogy orosz állampolgár és üzleti ügyekben akart Magyarországra menni, utlevélét azonban a határon elvesztette. A főkapitányság a külföldieket nyilvántartó hivatalban megállapította, hogy Schapiró Berlinben és Zágrábban különböző bűncselekmények miatt letartóztatásban volt és zágrábi fogságából állítólag megszökött. A rendőrség mindaddig őrizetben tartja Schapirót, amíg utazásának célja nem tisztázódik, mert nem tartják kizártnak, hogy a szovjetkormány ügynöke.

— Doktorrávatás. A kolozsvári Tudományegyetemen szombaton délelőtt az összes orvostudományok doktorává avatták Leuchter Zoltánt.

* Románia új vámtarifája dr. Bereczky Ernő fordításában és alapos magyarázataival 350 lej az Uj Kelet könyvostályában.

— A francia köztársasági elnök elutazott Londonba. Párisból jelentik: Doumergue francia köztársasági elnök ma Briand kíséretében Londonban utazott az angol király meglátogatására. Az angol reggeli sajtó a látogatásnak nagy fontosságot tulajdonít. Valószínű, hogy a találkozón szöbakerülnek a Rajna kiürítésének ügye, valamint az albán és kínai események.

— Kolozsvári sékelhét. A kolozsvári összes cionista alakulatok megbízottai közös megbeszélésre gyűltek össze Dr. Fischer József a Szövetség elnökének vezetése alatt. Elhatározták, hogy ezen a héten a legteljesebb felkészültséggel fognak dolgozni a kolozsvári sékel lebonyolítása érdekében. A Szövetség elnöke ezután is felhívja mindazokat, akiknél sékelötömbök vannak, az összes ifjusági gyűjtőket és a cionista hivatalok tisztviselőit, hogy gondoljanak arra, hogy az ország összes cionistáinak példát kell mutatniok a sékelakció pontos és gyors végrehajtásában.

— A szabadság emlékünnepe Balázsfalván. Május 15-ikét a szokásos pompával ünnepelték meg ez évben is Balázsfalván. Az ünnepségek tornamutatványokkal kezdődtek. Vasárnap reggel Suciú görögkatolikus metropolita Tedeumot celebrált, majd az ünnepség résztvevői négyes sorokban kivonultak a Szabadság mezejére (Campul libertatii), ahol Popa Augustin tanár méltatta az ünnepség jelentőségét. Utána Goga Octavian belügy-miniszter tartott költői lendületű beszédet, majd dr. Lupu beszélt. Kolozsvárról dr. Calutiu prefektus, Osvada polgármester és Crenian rendőrprefektus vettek részt az ünnepségeken.

Öntudatos zsidók, bármilyen irányzat-hoz is tartozzatok, váltátok meg a sékelt! Lépjétek be annak a nagy tábornak soraiba, amely békés eszközökkel a zsidó nép jövőjét építi.

SPORT

A Haggibbor szép játékkal győzött Arad bajnokcsapata fölött

Haggibbor—AMTE 1:0 (1:0). A győztes gólt Reményi rugta. A kolozsvári válogatott veresége

Három csapata szerepelt vasárnap Kolozsvárnak a vidéken: A Haggibbor igen szép játék után értékes győzelmet aratott. Arad bajnokcsapata, a saját hónapban verhetetlennek hitt AMTE fölött, a KAC is győzött a demoralizált Törekvés szemben, Kolozsvár válogatott csapata viszont, az előző két klub játékosait nélkülözve, fájdalmas vereséget szenvedett Marosvásárhelyen. Az eredményekről részletes tudósításainkat alább adjuk:

Haggibbor—AMTE 1:0 (1:0).

A Haggibbor komplett első csapatát állította ki a hatalmas érdeklődéssel várt találkozásra. A kolozsvári zsidó csapat valóban mindenben megfelelt a várakozásnak: stilosus, szemnek is tetszetős, kombinatív játékot mutatott be Aradon a Haggibbor együttese és biztosan győzött a respektabilis erejű munkáscsapat fölött. A hatalmas publikumban nagy tábora akadt a Haggibbor fair és sima, kulturált játékmódjának: a közönség lelkesen tapsolta a kolozsvári csapat akciót és végül zajos ünneplésben részesítette a győzteseket.

A győzelemben, amelynek értékét fokozatosan emeli, hogy azt az ellenfél hónapban vívta ki a Haggibbor — elsősorban a fedezetsor vette ki a részét, amelynek legjobbjá ezúttal is a középfedezet posztján szereplő Klein József volt. Ő volt a védelem lelke és ő irányította a támadásokat is — bravuros fejjátéka és tempóbirása ma kétségtelenül az ország legjobbjai közé emelik ezt a talentumos fiatal játékost. Mellette Braun keltett kellemes feltűnést a balfedezet posztján, ahol igen értékes munkát végzett, míg Glanzmann II. méltón illeszkedett be a kitünő trióba,

A csatársort Róth irányítása vitte minduntalan frontba, használható jó labdákkal látta el partnereit és agilis játékkal, mozgékonyásával lendületet adott a csatárkintett játéknak. Reményi ezúttal ismét elemében volt, de Rosenfeld III. is beilleszkedett a támadósor munkájába. A két szélső közül Fahn volt a jobbik, Grünbaum ésszerű játékkal és kitünő leadásaival vonta magára a figyelmet a balszélen. Rosenfeld szenzációs formában van, a két háttvéd viszont ezúttal bizonytalan volt.

Az AMTE-ben különösen az Auer-fivérek játéka emelkedett ki, a nagyobbik azonban sokszor és feleslegesen durváskodott. Kiváló volt a védelem játéka is.

A játékból egyformán veszi részét minkét csapat, a Haggibbor támadásai azonban vesélyesebbek. Az első percekben a Haggibbor tapogatózó játékot produkál a keskeny pályán, heves AMTE-támadás után Stoffa hatalmas lövését Rosenfeld a levegőben uszva a kapufára boxolja, ahonnan az kipattan. A Haggibbor lassan felnyomul, de Fahn ivelt beadására Reményi két lépéssel a kapu előtt mellé fejel. Ujabb Haggibbor-támadás után Róth hibázik, majd a belső trió összjátéka után a 25. percben a kitünő center Reményit szökteti, aki a 16-os vonalról a kapu ellenkező sarkába gyönyörű gólt lő.

Helycsere után Reményinek, majd Fahnak nyílik alkalma gól elérésére, de biztos helyzetekben kihagynak. A féldő végén az AMTE felnyomul, a Haggibbor védekezésre szorul, de Rosenfeld önfeláldozóan mindent ment.

Horváth bíró kitünően vezette a végig élvezetes szép futballt nyújtó mérkőzést, amelynek publikuma lelkesen ünnepelte a Haggibbort.

Csapatösszeállítások: Haggibbor: Rosenfeld I.—Pollák, Wesel—Glanzmann II., Klein, Braun—Fahn, Rosenfeld III., Róth, Reményi, Grünbaum. AMTE: Czinczér—Gencsy, Walter—Ladányi, Tikóczy, Petro—Szolar, Auer II., Stoffa, Orosz, Auer I.

Marosvásárhely. Marosvásárhely válogatott—Kolozsvár válogatott 3:1 (1:0). Marosvásárhelynek tehát alaposan sikerült a reváns. A kolozsvári színeket ezúttal a Románia együttese képviselte, amely rózsás reményekkel indult a küzdelembe. A mérkőzésen azonban Marosvásárhely bizonyult jobbnak, a kolozsvári együttesben csak Hatiegan dr. centerhalf és a csatársor belső triója: Istvánffy I., Istvánffy II., Cipciigan elégtettek ki. A kolozsvári vigaszgolt egy szabadrugás utáni kavardásból szerezte meg a kolozsvári csapat. Jól bíráskodott dr. Engelberg Dezső.

Nagyvárad. KAC—Törekvés 1:0 (1:0). Viharos lefolyású mérkőzés, több sérüléssel és csontzenével. Az erőskezü Morár bíró sem volt képes rendet csinálni a pályán és végül kénytelen volt 8 perccel idő előtt beszüntetni a játékot. A csapatok közeporban, a kivonult rendőrség sorfala között hagyták el a fölöttébb barátságos mérkőzés színterét.

Kolozsvár, Industria Sarnei—CFR 1:1 (1:0).

Temesvár. Kinizsi—Ujpest 4:0 (4:0). Ujpest négy tartalékkal játszott, a nagy gólarányú vereséget azonban nem érdemelte meg. A Kinizsi-csatársor ezúttal — a válogatott mérkőzéssel ellentétben — ismét szenzációs játékokat produkált.

Bukarest. Juventus—Vladislaw 3:0 (2:0).

Külföldi eredmények:

Budapest. Profi válogatott—Amatőr válogatott 10:2 (3:0).

Páris. Franciaország—Románia (rugby) 44:6.

Hölgyeim! Tavasz és nyári kalap ujdonságokat az **Ideal kalapszalonszalon** Reg. Ferd. 8. sz. ban a legelősebben szerezhetnek be. Alkítások és formálások a legújabb formákra 48 óra alatt készülnek

Megjelent az amerikai **Royal írógépnek egy-váltós portabelje.** Kapható: Goldstein, Oradea. Standard, Cluj. Meteor, Timisoara írógépvalólatoknál

A Cionista Világszervezet, amelynek energiája a zsidó tömegek aktív felsorakozásából tevődik össze, évről-évre seregszemlélt tart és számbavesz mindenkit, aki a zsidó nép élő organizmusának részese és aki a zsidó nép fenmaradásának hitét magáénak vallja. Ennek a seregszemlének eszköze a sékel, a zsidó néphez való tartozás aktív szimbóluma.

Hirdessen az Uj Keletben

Motto:

„Zongoravétel bizalom doigja”

Legnagyobb garancia erre a 38 év óta fennálló

TRISKA I. cég

kitünő hírneve, mint egyetlen és legnagyobb szaküzlet Erdélyben. — FÖRSTER világmárka vezérképviselete.

CLUJ, Strada Saguna No 14.

Telefon 4-19

K

Manoile akadt k

A hi

(Bucuresti-B tudósítójától.) N kereskedelmi sz merültek fel, m lésekkel állottak ceptálni, ha a k védelmi politiká ság, mintán a nyeket ért el, f nyeges vámkedv amelyben a kere mézetesen a leg az olasz kivánsá kénytelen — a — Cesar Popes instrukciókért.

A kormány Popescu részlete sok állásáról, ar hogy az olaszok mert a kért ked vámtarifa rendel

A Franco-R rt. közgyűlését karesti székház Coanda tábornok nyesek elégtétele tését, amelyből ki az elmúlt üzletét üzletállományát. évben 65,103,457 a régi üzletállom intenzív fejlődést az elmúlt évben tott ki Lei 166. ugy, hogy az in gén nem kevesek rugott. A „Frank 1926 december 3 ki és ez a hatalm üzletkötéseinek f

A lej

Egyesült Közga felzálogbank r

Devizák

Zürich
Newyork	..
London
Páris
Milano
Prága
Budapest	..
Belgrád
Bukarest	..
Varsó
Bécs
Berlin

Száz lej árfoly

Mozg

S

Premier

Keleti tárgy Hacl Davis járók.

Min

Közgazdaság

Manoilescu miniszter Rómába utazik a megakadt kereskedelmi tárgyalások befejezésére

A hivatalos lap most közli a 200 milliós lírakölcsön ratifikálását

(Bucuresti-Bukarest, május 16. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nyílt titok, hogy az olasz-román kereskedelmi szerződés körül súlyos nehézségek merültek fel, miután az olaszok olyan követelésekkel állottak elő, amelyeket lehetetlen akceptálni, ha a kormány hű akar maradni iparvédelmi politikájához. Az olasz tárgyalóbizottság, miután a fémárúknál bizonyos engedelményeket ért el, főleg a textilcikkeknek kér lényeges vámkedvezményt. A román bizottság, amelyben a kereskedelem nincs képviselve, természetesen a leghevesebb ellenállást fejtette ki az olasz kívánásokkal szemben és ezért volt kénytelen — a szerződés perfektuálása helyett — Cesar Popescu vezérigazgató hazatérni új instrukciókért.

A kormány gazdasági bizottsága, amelynek Popescu részletesen referált a római tárgyalások állásáról, arra az álláspontra helyezkedett, hogy az olaszok kívánásai teljesíthetetlenek, mert a kért kedvezmények ellenkeznek az új vámtarifa rendelkezéseivel és ha Románia mégis

megadná azokat az olaszoknak, kénytelen volna más államokkal szemben is eltéríteni a vámtarifa iparvédelmi tendenciájától. Igaz, hogy a londoni „Economist” túlzottaknak tartja Románia dumpingellenes intézkedéseit, mivelhogy a külföld már a régi vámok mellett sem tudott eredményesen versenyezni a romániai iparral, a kormány mégis attól tart, hogy az olasz kívánások akceptálása esetén a belföldi iparnak nem volna meg többé a kívánt vámvédelem. Mindamellelt Averescu miniszterelnök mégsem akarja az olasz igényeket kerekén elutasítani és ezért nem lehetetlen, hogy Manoilescu államtitkárnak mégis Rómába kell majd utaznia.

Egyébként a Monitorul Oficial tegnapi száma két törvényt is közöl, amely összefüggésben van a román-olasz tárgyalásokkal. Az egyik törvény ratifikálja a 200 millió olasz lírakölcsön felvételére kötött megállapodást, míg a másik az Olaszországgal szemben fennálló román háborús tartozások rendezéséről szóló egyezmény ratifikálását tartalmazza.

az intézet szolid üzletvezetési elveihez híven, 669.407.31 lej nyereséget mutat ki, melyből részvényenként 20 lej osztalék fizetését határozta el a közgyűlés.

Vasutépítési szerződést kötött az állam a Julius Berger berlini céggel. Berlinből jelentik: Most tartotta évi közgyűlését a Berger mélyépítési vállalat. Az igazgatóság közölte a részvényesekkel, hogy a vállalat vasutépítési-szerződés megkötéséről folytat tárgyalásokat a román és török kormánnyal. A tárgyalások már perfektuáltaknak tekinthetők. A megbizások összege 450 millió aranyárka, amelyből 160 millió esik Romániára. A vasutépítési munkálatokat Romániában hat, Törökországban négy év alatt köteles a cég befejezni.

Egymillió lejje alakul meg Zilahon az Iparosok Bankja. Tudósítónk jelenti: Röviden közöltünk már, hogy a zilahi iparosság kezdeményezésére Zilahon egy olyan pénztintézet alapítását

A Franco-Romana Általános Biztosító rt. közgyűlését május 12-én tartotta meg bukaresti székházában, a szenátus elnökének Coanda tábornoknak elnöke mellett. A részvényesek elégtételel fogadták az igazgatóság jelentését, amelyből kitűnik, hogy a „Franco-Romana” az elmúlt üzletévben rendkívüli módon kiépítette üzletállományát. Az intézet díjbevétele az 1926. évben 65,103.455.39 lejre rugott, amely szám a régi üzletállomány szoliditását és egyben az intenzív fejlődést is igazolja. A „Franco-Romana” az elmúlt évben 8536 darab életkötvényt állított ki Lei 166.541.416 — biztosított tőkéről, úgy, hogy az intézet állománya a múlt év végén nem kevesebb, mint 394.419.984 — lejre rugott. A „Franco-Romana” tartalékai és tőkái, 1926 december 31-én 66.543.287.59 lejt tettek ki és ez a hatalmas összeg teljesen az intézet üzletkötéseinek fedezetül szolgál. Az 1926. évre

Tőzsde

A lej árfolyamesése ellenére a piac lanyha volt és kevés üzletkötés fordult elő.

Devizák	Kolozsvar	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		nyitás	zárlat						
Zürich	3200—3210	—	—	491 ¹ / ₂	3195	11029	13672	64975	1928 ¹ / ₄
Newyork	165—166	51997	51997	2554	166	57350	71075	3376 ¹ / ₂	—
London	809—811	2525	2525 ¹ / ₄	12402	806	2785 ¹ / ₄	3451 ³ / ₄	16492	48562
Páris	660—670	2036 ¹ / ₄	2036	—	651	2247 ¹ / ₂	2783 ³ / ₄	13250	39150
Milano	910—920	2825	2815	13750	906	3105	3846	18302	544 ¹ / ₂
Prága	492—494	1540	1539	7560	491	1698 ¹ / ₂	2105 ³ / ₄	—	296 ¹ / ₄
Budapest	2890—2900	9060	9060	—	2930	—	12382	58875	—
Belgrad	—	914 ¹ / ₂	914	—	294	1007 ¹ / ₂	1248 ³ / ₄	5937	176
Bukarest	—	330	327 ¹ / ₂	1620	—	359	445	2135	63 ¹ / ₂
Varsó	—	5810	58 ¹ / ₈	—	1850	6410	7942	37737	—
Bécs	2340—2350	7315	7317 ¹ / ₂	—	2325	8070	—	475	—
Berlin	3940—3950	12320	12320	—	3930	13592	16834	799 ³ / ₄	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 328¹/₂, Páris 1620, Budapest 359, Bécs 44500, Prága 2135.

Mozgósínházak műsora kedden, május 17-én:

SELECT-MOZGÓ

Premier Premier

Nitchewo

Keleti tárgyú film, 8 felv. Főszerepben Lilian Hacl Davis és Sufy Vernon. — Tengeralttárók, repülőgépek, buvárharok.

Minden előadáson teljes zenekar. Délután 5 órától kezdve folytatódólagos előadások

URANIA-MOZGÓ

Rigó Jancsi

cigányprímás és Schimay hercegnő szerelmi regénye

(Szenvedélyes asszonyok)

vették tervbe, amely Szilágymegye iparos- és kereskedőtársadalmának kölcsönhitelvezését könnyítené meg. A tézvényalírási felhívás szerint a bank egymillió lej alaptőkével fog megindulni és ötezer darab kétszázlej névértékű részvényt bocsátanak ki. A részvényjegyzések nagy érdeklődés mellett folynak.

Uj árlejtés lesz a kereskedelmi hajók szállítására. Bukarestből jelentik: Valeanu közlekedésügyi miniszter elnökletével tegnap megtartották az árlejtést a román kereskedelmi hajózás számára szükséges utas- és személyhajókra vonatkozólag. Az eredmény még nem ismeretes, de a „Lupta” azt hiszi, hogy valószínűleg új árlejtés lesz szükséges, amelyen más külföldi cégek is résztvesznek az eddigieken kívül.

A vasut is felemelte a bélyegilletéket. Az új illetéktörvény életbelépésével kapcsolatban a CFR intézkedett, hogy a vasuti személypoggyász feladóvevényeit ezentul 2 lejes okmánybélyeggel lássák el. A hálókocsokra szóló jegyekre és a díjmentes hálókocsi-igazolványokra 10 lejes bélyeget kell ragasztani a szokásos segélybélyegeken kívül.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelítség levetel csak úgy továbbítunk ha portóbélyeg mellékelve van. **Eljegyzi hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Különbejárati szoba központban, butorral vagy anélkül átadó. Cim a kiadóban.

Monostori-uton kiadó egy szoba 2 fiatalembernek. Cim a Kadima nyomdában Str. Baron L. Pop 10.

Keresek egy jó házból való intelligens zsidó leányt egy 6 éves fiú és egy 14 éves leány mellé. Németül beszélők előnybe részesülnek. Írásbeli ajánlatokat M. Goldschmidt, Besenova-veche — cimre kérem. 2690

Román, angol, francia, német, magyar fordítások. Levelek (cégeknek hónapra), kérvények, periratok, tudományos, műszaki, közgazdasági, irodalmi cikkek stb. Másolások, sokszorosítások. **Dr. Mandel**, Strada Ratiu (v. Kötő-u.) 3. Telefon 831.

Ezüstöt a legmagasabb napi aron vásárola

Tacâmul

ezüstáru és evőeszköztár, Cluj, Str. Jorga 11-a.

Szürke férföltöny közep-termetre eladó, Érsébet-ut 6, földszint

שם וילנא משנות מנינים ושאר פוסקים תנך שו"ת ספרי מוסר והשכלה אונד פערד שיערענע ווערשאאלע ספרים ווערדען צו זעהר מאכסענע פרייע אויסגעקויפט אין דער Jüdischen Buchhandlung

SAFRUTH

Cluj, P. M. Viteazul No. 39.

Legjobban tisztít férfi szalma-és panama-

kalapokat FEHÉR

Str. Memorand. 21. (v. Unió-u.)

Hagymát,

egyiptomit, prima csiramentes árut szállít

REITER

FRIGYES,

Timișoara

Bem-u. 1. Tel. 807.

Tavaszi ujdonságok

megerkeztek NEUMANN M. Cluj férfi- és fiu-ruha áruhaza, Piata Unirii 14.

Hirdessen az Uj Keletben

szalon-ferd. 8. sz. Képek az szalon-ferd. 8. sz. Képek az szalon-ferd. 8. sz.

Keletben

n 4-19

5687 a KKL 25 éves jubileuma

AKKL a zsidó Palesztina-földjét vásárolja vissza Erdély zsidósága az 5687. jubileum évben 1000 dunamot váltson vissza 6.000.000 lejjel.

A jubileum alkalmából minden zsidó testület aranykönyvi bevezetés-sel támogatja a KKL-t

ARANYKÖNYVI BEVEZETÉS. 20.000 lej
OLAJFA: 1 fa 300 lej, 100 fa (1 kert) 30.000 lej
DUNAM: 1 dunam. 5.000 lej

A ránk háruló súlyos költségek miatt a mai kimutatásunktól kezdve csak 100 lejes és azonfelüli összegeket tudunk névszerint kimutatni. Ugyancsak ebből az okból nem tudjuk a legutóbb kiadott „Föld” című kimutatással egybekötött kiadványunkat fentartani.

Október—áprilisi eredmény: 1,624.842 Lei

VII. számú kimutatás

A jubileumi év KKL eredménye az egyes városokban nem mutatja azt a munkásságot, amelyet más országok a Keren Kajemetért végeznek, hogy ez jubileumi év eredményéhez méltó legyen. Kevés város igyekezett, hogy jubileumi munkásságával a mult év eredményeit tulszárnyalja. Ismételtén meg kell állapítanunk, hogy nem annyira az adakozókészség, mint az adományok átvételéért dolgozó munkatársak hiánya az oka a fejlődés megállásának.

Bár Timisoara az első helyen áll, mult évi eredményéhez mérten több mint 100.000 leiel maradt vissza. Cluj valamelyes csekély fejlődést mutat, ellenben Oradea visszafejlődése lakosságához mérten feltűnő. Targu-mures ha meg is tartotta a mult évi eredményét, fejlődést nem mutat, ha csak a beigért munkássága nem javul. Aradra ugyanez áll. Lugo két aranykönyvi bejegyzést teljesített, ami lakosságához mérten jelentős munka, azonban összegszerűleg ezen két nagyobb adományával is csak a tavalyi eredményt tudta elérni. Sibiu fejlődését regisztrálhatjuk, bár a jubileumi év érdekében még semmi sem történt. Brasov és Satmar visszaesést mutatnak, Resita is a mult évhez mérten 20.000 leies visszafejlődést mutat, reméljük, hogy még igyekezni fog mult évi eredményét elérni. Dej a jubileumi táviratakiót szépen lefolytatta, azonban pár hónapi tevékenységének a hiányában jelentkezik az a nagy visszafejlődés, amelyet a két összehasonlító szám mutat. Caransebes szintén nem használta ki a mult évhez méltóan a lehetőségeket, Dévára még sulyosabban áll ez. Alba-julia helyrejött ifjusági szervezete talán kiküszöböli még a csorbát. Diciosanmartin csak egy biztositathja pozícióját, ha lankadatlanul fog tovább dolgozni, mert már a tavalyi eredményére csu-szott vissza.

A tizenöt első város április 30-án

Felhozott 5687 október-áprilisban Lei	Város neve és zsidó lélekszáma	Felhozott 5687 október-áprilisban Lei
360.180	1. Timisoara 11000	251.089
210.550	2. Cluj 15000	233.368
276.246	3. Oradea . . 30000	228.744
95.241	4. Tg. mures 4000	95.833
54.093	5. Arad 8000	55.036
53.544	6. Lugo 1770	52.800
32.005	7. Sibiu 1310	45.044
77.691	8. Brasov . . 1700	44.846
81.418	9. Satmar . . 1500	35.591
53.340	10. Resita . . 460	33.985
45.069	11. Dej 8000	23.880
31.898	12. Caransebes 460	23.504
40.975	13. Deva 728	22.411
35.599	14. Albajulia 1770	21.091
17.771	15. Dstmartin 490	18.815

A sorrendben Cluj Oradea elé került és ezt a pozícióját nagy igyekezettel fogja tartani. Targumures a standard negyedik. Egyelőre Arad az ötödik, ellenben Lugo a 13-ik helyről hatalmas lendülettel egyszerre a 6-ik helyre került, háttérbe szorítva Sibiu és Brasovot, melyeknek zsidó lakossága körülbelül ugyan-

akkora. Satmar kilencedik helye nem méltó a zsidó lakosságának számához Resita és Caransebes, amely újból a 15 között jelentkezik, zsidó lakosságukhoz mérten munkájuk példaadó, dacára, hogy visszafejlődést mutatnak, Dej állandóan visszafelé csuszik a sorrendben és a 11-ik helyet sem fogja tudni megvédeni, ha erőlyes tevékenységbe nem kezd. All ez a három utolsó helyet elfoglaló Deva, Albajulia és Diciosanmartinra.

Annál is inkább, mert már most bejelent-hetjük, hogy csak lapzárta miatt nem került be Hateg az első 15 közé, egyben regisztráljuk, hogy Bistrita is kiesett az első 15 közül és még mindig nem került vissza Sighet, Petro-seni az őket megillető első 15 közé.

A Keren Kajemeth Lőjszráeli Erdélyrészi Irodájába 5687 Veadar 28-tól Niszán 28-ig a következő adomá-nyok folytak be.

Adományágak szerint:

Persely (1264 perselyből)	102.533—
Aranykönyv	72.177—
Akciók	16.837—
Értékek	292—
Templomadomány	4.357—
Részletezetlen	35.745—
X. Y.	30.000—

1927 április 1—31-ig begyűjt 261.941.— Lei

Helységek szerint: Arad *Pető Tibor és Kollin Jenő 7864 (55036), Oradea *Körzeti Iroda Str. Episcop Pavel 21 sz. 22846 (228744). **Hoz-zátartoznak:** Beius *Hegyi Mózes 2124, Marghita 1463, Parhida *Salontához 200 (440), Salont-Mare *Kálmán Jenő 3429 (6640), Sannicolaul-Mare *Markovits Zoltán 3555 (9787), Teremie-Mare *Sannicolaul Marehoz 266 (766), Tileagd *Feld-mann Sándor 1500 (8144), Tinca *Fischer E. 400 (3085), Valea lui Mihai *Lindenfeld Noé 880 (4643). **Targu-Mures** *Körzeti Iroda Str. Nicoale Ganea 2 sz. 31048 (95833). **Hozzártartoznak:** Alfalau (142, Barateas 1240, Bogata de Mures 68, Ditrau *dr. József Ede 574 (3030), Gheorgheni *Diamant-stein S. 2936 (9538), Ghimesfaget *Klein József 1905, Lazarea *Majér M. 504 (831) Lunca bra-dului *Fritsch Mancsi 827, Lunca de mijloc *Ron-sonfeld Henrik 2675, Madefalau 674, Mercurea-Ciuc 1560 (2460), Miercurea Niraj *Kertész Pi-rozka 103 (3225), Ratosnea *Farkas Lily 1329 (2089), Salard j. Mures-Turda *Léb Dávid 827, San-dominic 1300, Tarmas *Strul A. 85, Toplita *Uj-helyi Dezső 400 (5503), Varviz *Noé Izsó 693 (3135), Uioara *dr. Benjamin Izor és Salamon Ernő 2213 (3213) Zau *Paunc Béla 1260 (4652),

Aghires *Korach Ernő 1120 (1912), Alba-Iulia *Schlesinger Alfréd és Berger Tivadar 1380 (21091), Brasov *Gruber Emauel 12392 (44846), Caransebes *Keppich Lipót és Mendel Albert 8918 (23504), Cluj *K. K. L. Iroda, Str. Baron L. Pop 10, 47839 (233368), Deva *ö.zv. Mihály Ká-rolyné 2980 (22411), Lipova *Straussmann Jakob főrabbi 1660 (10751), Lugo *Deutsch Béla 33640 (52800), Odorheiu *Hirsch Jenő 15688, Pecica *Elekes Ignác 3443 (15057), Resita *Schwartz Géza 12126 (33985), Satmar *Borgida Sándor 7089 (35591), Sibiu *Weisz Sándor mérnök és Spielmann Eliezer 8732 (45044), Tasnad *Fischer Józsefné 1104 (2970), Teius *Weiszberger Edit 1160 (3005).

1000 lejes alóliak: Crasna 971, Borosineu 540 (3312), Livada noua 760 (3340).

500 lejes alóliak: Bocsa 419, Bontida 129, Brebul (Resitához) 300, Careimare 360 (4807), Cehul-Silvaniei 390 (5840), Crasova (Resitához) 219, Garbon 232 (1010), Huseni (Crasnahoz) 202, Konop (Lipovához) 300, Lechnitz 432, Petenie (Cras-anhoz) 94, Somcutamare 418 (3420), Soporul de sus 239 (974), Girokota (Soporul de sushoz) 106, Surduc 300 (1967).

Legjobb persely: Lei 946, Barisszia Resita

800 lejes perselyek: Engel Ferenc Resita 854. 700 lejes perselyek: Philip Arthurné Resita 728, Friedmann Albert Resita 728.

500 lejes perselyek: Friedmann Ábrahám Resita 576, Paunc Béla Zau 500, Klein Miksa igazgató Cluj 500, ifj. Weisz Adolf Beius 501.

400 lejes perselyek: Munk Ernő Oradea 450, dr. Lőrinczné Deva 428. Resita: Kálmán Dezső 400, Deutsch Testvérek 491, Aviva Jehudit 478.

Mintaperselyek: Brebul (Resitához tart) Princz Izidor 300. Bocsa (Resitához tart) Hersch-kovits I. 300, Cluj: Ö.zv. Weisz Lőrincné 335, Salamon Farkas 318. Crasna: Fegyveres Miksa

364. Deva: Jónász László 300. Conop (Lipovához tart): Tiegmann József 300. Resita: Tauber Jenő 353, dr. Dezső Hugó 340, Szegő Árpád 380, Gold-stein Oszkár 300, Lövy Zsigmondné 383, Engel Salamon 321, Grünberger Lajos 300. Beius: Ö.zv. Schwartz Sámuelné 317.

Perselyek: Aghires: Az áprilisi üritést Zei-ger Gizella és Fülöp Irén végezték. Legjobb persely: **Fülöp M. 200.** Rendel S. 125, Zeiger J., Wald-ner M., Balázs F. 1—100, 12 kisebb 495 (1120). Arad részletezve legközelebb 7864. Beius 5687-ben Legjobb persely **ifj. Weisz Adolf 501.** Schlesin-ger M. 250, Rosenberg J. 125, Birek L. 116, ö.zv. Grünstein J.-né, Markovits Á. 1—100, kiseb-bek 616-25 (2124). **Bontida:** Márciusi ürités: Roóz S. 100, 3 kisebb 29 (129). **Bocsa** (Resita-hoz tart): Hillinger 189. Crasova (Resitához tart): Löwenfeld S. 219. Caransebes 1926 decemberi ürités: 1113-50, 1927 januári ürités: Barisszia 160, kisebbek 555 (715), februári ürités: Rosen-thal A. 106, Deutsch A. 106, Löwenfeld S. 127, kisebbek 1145-50 (1484-50). Careii 360.

Cluj: Legjobb persely **Klein Miksa igazgató 500,** Rosenberg Mátyás 250, **Kvuca Sual 91** perselyből 48 üritve, Moskovits Ferencné 160, Bihari F. 156, dr. Fischer J. 120, Fischer L. 112, Schwartz J. 110, Klein M. 100, 42 kisebb 1215 (2473), Finkelstein E. 125, **Kvuca Noémi 15** perselyből 8 üritve 262 lej, **Kvuca Z'ev 71** per-selyből 38 üritve, Grünblatt S. 103, 37 kisebb 1019 (1122), **Kvuca Pil 41** perselyből 1689 lej. **Kvuca Nesor** üritése: Centrala Szállítási Vállalat 128, Löbli D. 126, Gergely D. 107, Katz és Bernát 100, 35 kisebb 1087 (1548). **Kvuca Dagania:** Pollák B. 102, Kelemen Bernátné 155, kisebbek 284 (541). **Kvuca Pluga:** Dr. Kohn 155, Rosenfeld A. 131, Neumann M. 130, Barisszia Academit 126, Szabó Izsákné 102, 42 kisebb 1194 (1838). **Dr. Weisz Fülöp papirpersely gyűjtése:** 50, **Kvuca D'vora:** Weinstein S. 100, 73 kisebb 2065 (2165). **Kvuca Z'ér Király M.** 132, 9 kisebb 194 (326). **Kvuca Namir:** Wolt M. 155, Klein I. 131, Braun Szerén 120, 30 kisebb 762 (1168). **Kvuca Dror:** Ábrahám M. 205, Radnai D. 111, Klein M. 107, 26 kisebb 736 (1159), Janovits-éterem 184, **Kvuca Zwi:** 25 perselyből 805. **Kvuca Noémi:** 15 perselyből 702. **Kvuca Jóna:** 19 perselyből 428. Mátyás Mária: 5 perselyből 219 **Lej: 17,057.—**

Crasna: Legjobb persely: **Fegyveres Miksa 364,** Klein M. 165, Goldstein 100, dr. Sámuel 100, 8 kisebb 242, az üritést Fegyveres Rózsa végezte (971). **Deva:** Legjobb persely: **Dr. Lőrinczné 428,** Schneisez H. 100, Grünfeld A. 145, dr. Laufer A., ö.zv. Roser Miksáné 1—100, Málér I. 120, 55 kisebb 1687 (2980), **Gira-kota** (Sporul de sushoz): 3 kisebb 106. **Huseni** (Crasnahoz): Rosenberg 202. **Lechinte,** márciusi ürités 432. **Lipova:** Tiegmann J. 116, Ansch L. 100, kisebbek 598, áprilisi ürités (814), márciusi ürités: Ansch Á. 288, kisebbek 558 (846). **Livada noua:** Áprilisi ürités. Legjobb persely **Weisz Annuska 250,** Siechermann L. 178, ö.zv. Hirsch Izsákné 112, ö.zv. Pinkászné és Fia 100, 3 kisebb 120 (760). **Marghita:** Legjobb persely: **Dr. Fried-mann Herman 152.** A perselyüritést Gottlieb Herman és Klein Miklós végezte. Glück F. 134, Gelberger Növérék 118, dr. Krausz Gy., Löb I. 1—100, kisebbek 859 (1463).

Oradea: Az áprilisi üritést végezték: Aviva-Hadassza 211 perselyből, Jehuda-csoport: 331 per-sely, Ussiskin-csoport 125 persely, Ceire Mizrahi 115 persely, Barisszia Bialik 88 persely: Gottlieb Herman 40, Gottlieb Herminke 33 persely. Legjobb persely: **Munk Ernő 450 lei,** ö.zv. Glück Henrikné 280, dr. Frigyes I. 241, Ripner F., Stern D., dr. Weimann J. 2—200, Palace-kávéház 192, Kaszt-ner S. 183, ö.zv. Freiberg Albertné 162, Grossu F. 160, Gelber M. 136, Róth M. utóda 121, Ber-kovits B. 118, Nussbaum H. 116, Neumann A. 112, Gutfried Simonné 110, Rosenthal Andorné 109, Goldstein V. 108, Klein M. 107, Oppenheim B. 105, Stark A. 105, Székely Z., ö.zv. Hermann Ferencné, Klein Józsefné, Simon G. 104—104, Nussbaum S., Benedek J., Asztalos E., Urán E. 1—100, kisebbek 15162 **Lej: 20.616—**

Resita: Lebovits M. 240, Hoffmann J. 150, Löbl A. 230, Goldstein M. 240, Kohn A. 202, Flesch & Göbölös 210, Klein B. 228, dr. Berko-vits H. 170, Deutsch Cili 140, Fischer D. 160, Klein Mórné 238, Neuwirth S. 170, Lichtschein H. 210, Szegő M. 200, Berg H. 240, Fáy M. 120, (Befejezés a következő számban)

Szerkesztőség, kiadó-hivatal és nyomda: Cluj-Kolozsvár, St. Baron L. Pop (Brassai-utca) 10.

Telefon: Szerk. és kiadóhivatal 9-77

Zs. N. Sz. — — — 2-28

Egyes szám ára pályá-udvaron és vidéken 5 lej Bukarestben is 5 lej

1927 május 19 Csütört

A Foreign O

Amióta a francia-ola-jugoszláv konfliktus akt-ismét a londoni külüg-világ külpolitikai konce-cáját. A Foreign Office mácia kénköves lángjai — ha volna ilyen tehetség haruspex — talán a vi-tudná megjövendölni.

Anglia kormánya e p-ország belső nagy probl-csak az egyre agressziv-visel hadjáratot, hanem centrálásával arra töreks-kerüljön ki abból a küz-és Oroszország között a s-szerü megindulása óta n-

Az angol külpolitiká-egyaránt ma a lágjelent-pés is szorosan összefügg-belpolitikai ténykedése, külpolitika és nincs ol-huzás, amely nyomban e-eseményé.

A külpolitikai tén-amegyek speciálisan ang-leg két esemény bir dön-

Az egyik Doumergu-elnök látogatása Lond- királyi pompával fogado-ben a fogadtatásban csu-velhető el az, hogy Dou-kálizmus egyik vezére, monarchisztikus törekvés-a vonatkozások jelentik-egy új angol-francia oria-tatják. S mint minden, szorosan összefügg az an-törekvésével, hogy a sz-folyásán rést üssön.

Franciaország az utób-zeledett Oroszországhoz, kezdett barátkozni a amely pedig igen agress-meg Franciaország ellen-nagyon könnyen ennek-gét jelentheti. Mert val-a tárgyalások megegyez-vezetni, hogy Anglia fel-ciójával, Franciaország p-országgal való barátság-

Mindenesetre renget-lására van szükség ahho-ségek realizálódhassanak-ország között helyreálljo-amegy a háboru alatt s-éven fennállott. Ennek-a megteremtése Anglia ré-nagyobb áldozatokat k-ország részéről, amely a-ban feltétlen hegemoniá-uttal Anglia kapva fog-ségen, amely a Franciao-kapcsolatot jelentheti s-küzdelmében a szovjet e-sonló szovjetellenes ma-a leghatározottabb ütök-

Annál is inkább szü-nak, mert az „Arcos“-angolellesen lábza ejtett-lyenne eddig nem volt-is olyan agressziv han-Londonnak, amely már-nak minősíthető. Az el-kielcsesése Anglia és O-den bizonynyal a Távolk-ellenes akcióban fogja-gliának érdeke, hogy F-tovább tétlenül és köz-